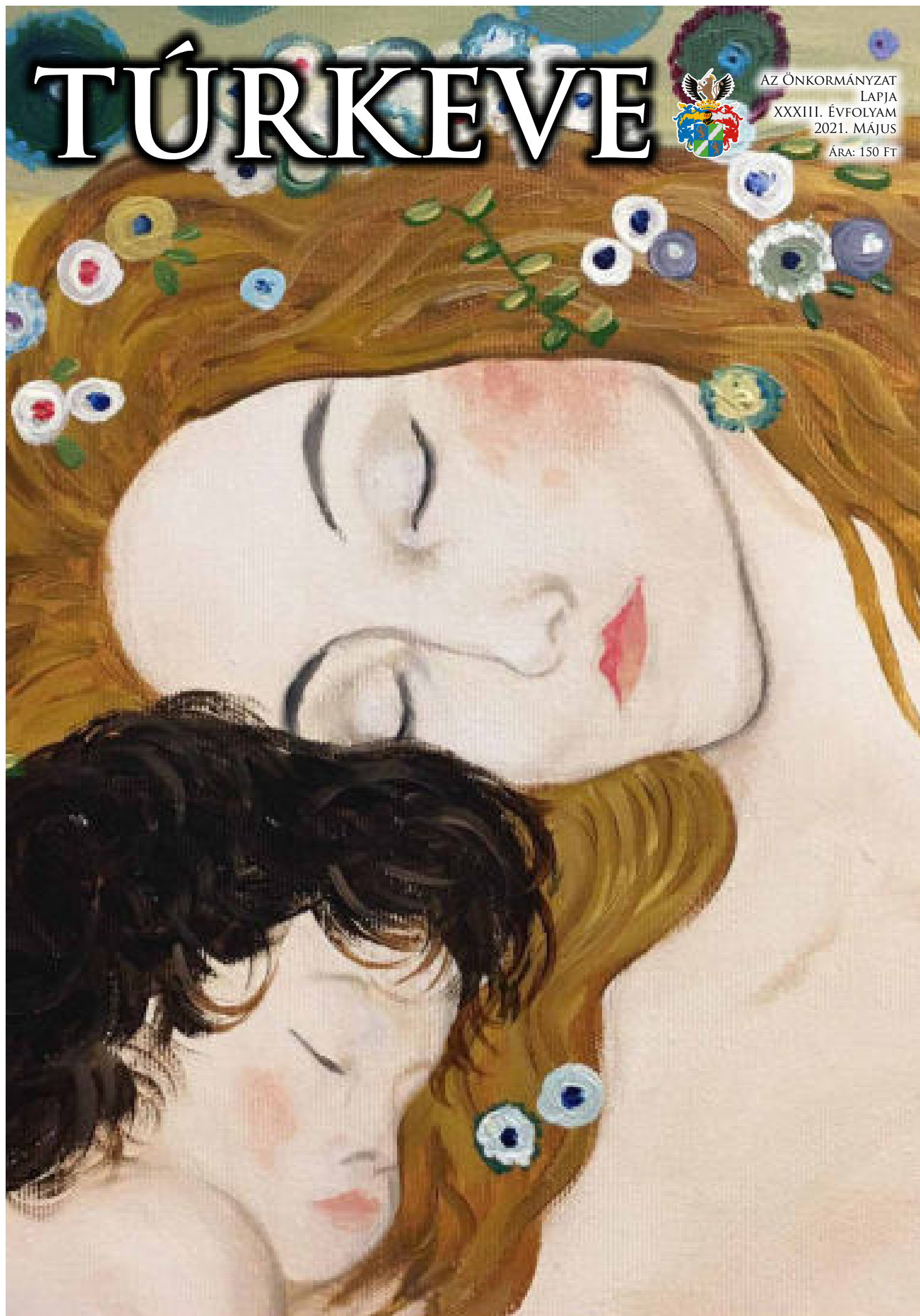

TÚRKEVE

AZ ÖNKORMÁNYZAT
LAPJA
XXXIII. ÉVFOLYAM
2021. MÁJUS
ÁRA: 150 FT

MÁJUS • • • ÍGÉRET HAVA, PÜNKÖSD HAVA

Május 1.

Már régóta közös kirándulások, majálisok, ünnepi lakomák szokása is tartozik a naphoz. A majálist, a vidám népmulatságot rendszerint valamelyik közeli erdőben tartották, a magukkal vitt ételt, italt fogyasztva. Később egész sokadalommá szélesedett a majális. Volt ott zsákbanfutás, póznamászás, birkózóverseny, erőmérés, lóverseny, ének és tánc, katonazene. Már a XV. században is május első napján a házakat zöld lombokkal díszítették fel. A májusi zöld ágat, a májusfát a székelyek jakabfának, jakabágnak, hajnalfának is hívták, másutt májfának nevezik.

A májusfa a tavasz, a természet újjászületésének a szimbóluma, de jelentette a lányok elismerését, a nagylányokhoz való tartozást. A májusfaállítást hazánk egész területén ismert. A májusfát elsősorban a legények állították a lányoknak május elsejére virradóra. Régen a fát főként lopták a legények, s ezért a hatóságok igen sokszor tiltották a szokást. A májusfával adta tudtára a legény a falunak, hogy melyik lánynak udvarol. A májusfa a Jászságban nyárfa vagy jegenye, krepp-papírral díszítik, általában szalagok, üveg bor és más ajándékok is kerülnek rá. Palóc területen a legény csak a fát állította fel, s a leány és édesanyja díszítették. Sok helyütt pünkösdkor vagy május vé-

gén „kitáncolták” a fát, vagyis a fa kidöntése táncmulatság keretében, muzsikaszó mellett történt.

A legények csoportokban, éjszaka állították a zöldfát, ami lehetett valóban sudár fa, vagy zöldellő, virágzó ág. Nagy szényennek számított, ha valamelyik lány nem kapott májusfát, de az is, ha szalagok helyett rongyokkal teleaggatottat kapott, mert ez azt jelentette, hogy rossz a híre. A hagyomány szerint állítottak májusfát a falu központi helyén is, amit pünkösdkor döntöttek ki. A szokás új formája a májusi virág küldése. A legények szépen feldíszített cserepes virágot küldenek annak a lánynak, akinek udvarolnak, s a virág az ablakba kerül. Májusi felvonulást első ízben 1890-ben rendeztek Budapesten a magyar munkások.

Május 4. Flórián napja

Szent Flórián a tűzoltók és más tűzzel dolgozók védője. A Mura-vidéken, Flórián napján nem aszszony, hanem férfi rak tüzet. Mielőtt begyújtana, megmossa a kezét, a vizet pedig szétpermetezi, hogy a tűz, amely ezen a napon különösen haragos, ne okozzon veszedelmet. A tűzgyújtást azonban nem lehet korán végezni, csak délelőtt tíz óra után, mint ahogy mondják, „hogy a házbu ki ne siessen” azaz fel ne gyújtsa a házat.

Május 12. Pongrác

A három fagyos nap, a három -ác végű fagyosszent Pongrác, Szervác, Bonifác napja közül az első, Pongrác napján évszázados tapasztalat szerint a tavaszi meleg időjárás hirtelen hidegre fordulhat, sőt fagy is jelentkezik, ami „leszüreteli a szőlőt”, tönkreteszi a vetést. Védekezésül trágyát égettek, füstöltek a gyümölcsösökben, veteményes kertekben.

Május 13. Szervác

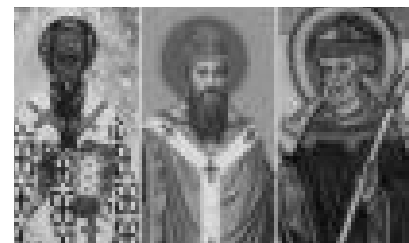
Szervác napja a fagyosszentek második napja. Baranyában hallani a következőt: „Sok bort hoz a három ác, ha felhőt egyiken se látsz.”

Május 14. Bonifác

A három -áccal végződő nevű fagyosszent harmadikának, Bonifácnak napja. A három fagyosszent idején Zentán és környékén három napig nem szabad kapálni, mert nem terem a szőlő.

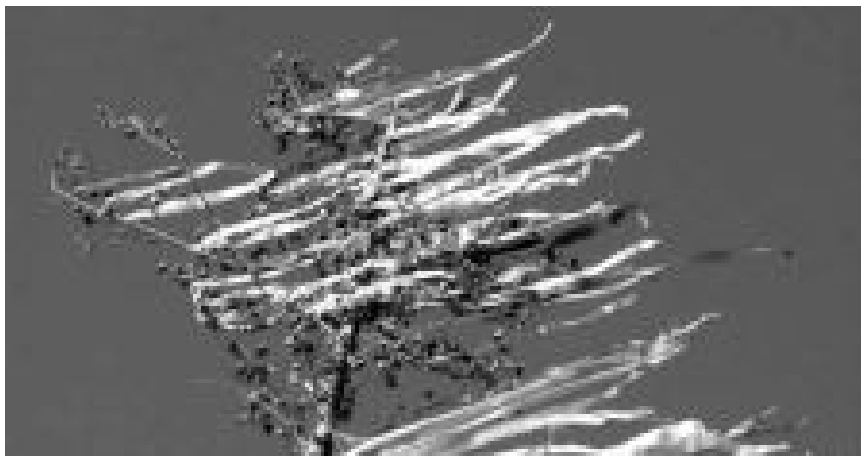
*„Szervác, Pongrác, Bonifác,
mind a fagyosszentek,
Hogy a szőlő el ne fagyjon,
füstöljenek kentek!”*

Hogy a fiatal palánták ne károsodjanak, uborkát, paradicsomot, babot általában csak a fagyosszentek elmúltával ültették el.

Május 21. Konstantin napja

Doroszlón azt tartják, hogy még ezen a napon lehet palántázni, tököket vetni, bundivát is - sütni való tököket, mint Doroszlón nevezik -, hogy télen süthessenek. Doroszlón az aszszonyok hétéves tökmagot ültetnek, mert az terem a legjobban.

Május 25. Orbán napja

A kádárok, kocsmárosok, szőlőtermesztők védőszentje. A néphagyomány a fagyosszentek közé sorolja. Az Orbán-napi hideg a szőlőnek árt leginkább, ezért sokfelé

szobrot emeltek számára, és ezen a napon körmenetben keresték fel. A szőlőtermelő falvak a szőlőhegy védelmét és a bő termés biztosítását várták tőle.

Május 28. Emil napja

A Muravidéken ettől a naptól kezdve nem szabad kendert vetni, pedig a kenderre mindig és minden földművesháztartásban nagy szükség volt. Nemcsak vásznat szőttek belőle, a vászonból pedig ruhane-műt, asztalneműt és mást készítettek, hanem gyógyírként is szolgált embernek, állatnak.

Május 31. Petronella napja

Petronella Szent Péter leánya volt. Nevét, ünnepét a középkori Magyarország misekönyvei számontartják.

Ha Petronella derűs napra ébred, jó kendertermés lesz, volt az általános muravidéki megfigyelés. A háziasszonyok a mák virágzását is figyelemmel kísérték, mert ha bőven virágzik a mák, szalonna lesz bőven, de zsír is a főzéshez. A szalonnát sebek gyógyítására is fel lehet majd használni. De nemcsak gyógyít, hanem az időjárást is mutatja a szalonna. Ha csöpög, mindenki tudja, hamar megjön az eső.

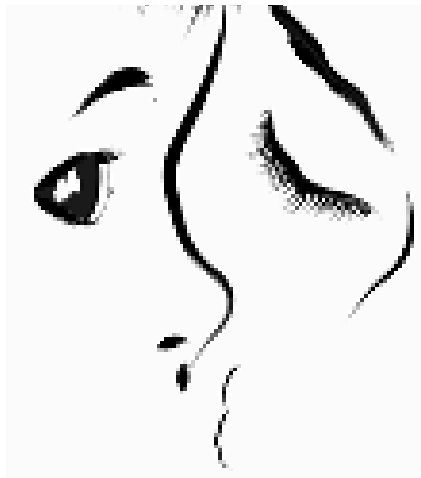
Pünkösdi ünnepkör

- **Áldozócsütörtök:** Jézus mennybemenetelének ünnepe, a húsvétot követő negyvenedik nap. Nevét onnan kaphatta, hogy az Egyház a húsvét környéki, évi egyszeri kötelező áldozás határidejéül valamikor ezt a napot adta meg. Sok templom búcsúnapja.
- **Pünkösöd:** A húsvétot követő ötvenedik nap. Pünkösöd az egyház születésnapja. Pünkösöd a tavaszi időszak és az egyházi év harmadik fő ünnepe. Az őszövetség idején aratási ünnep és a sinai-hegyi szövetségkötés emléknapja volt. Elnevezése a görög pentekoszté, az ötvenedik szóból származik, mivel húsvét után az ötvenedik napon van a helye a naptárban. A húsvéthoz alkalmazkodó pünkösöd is tehát mozgó ünnep a niceai zsinat (Kr. u. 325) határozata óta. A pünkösödhöz fűződő legarchaikusabb szokás a pünkösdi királyválasztás. A pünkösdi királyt - akit versenyjátékokkal, főleg lóversennyel, bothúzással választottak ki - egy évig a legények vezetője, bírja volt, hivatalos minden lakodalomba és összejövetelre, mulatságra. Minden kocsmában „ingyen rovása” volt (vagyis a község fizette a fogyasztását), lovát, marháját társai őrizték, apróbb vétségeiért pedig testi fenyítéssel nem illették. A legények engedelmséggel tartoztak neki. (Európa jelentős részében a középkor óta választanak pünkösdi királyt.) A pünkösdi királynéjárás a Dunántúlon még napjainkban is élő népszokás, ha nem is eredeti tartalmában és formájában. A lényege a kislányok termékenységvárakozással egybekötött köszöntése. A köszöntés négy főmozzanatból áll: négy kislány vezet egy ötödiket, majd egy házhoz érve, az udvaron megállva a kiskirályné feje felett kendőt feszítenek ki. Énekelve körbe járkál a királynét és végül termékenységvárakozló mondóka kíséretében felemelik. A legszebb kislányt választották meg kiskirálynénak, ami nagy tiszteesség volt. Mise után házról házra jártak jókívánságokkal, versekkel, énekekkel köszöntve a háziakat, virággal szórták be a szobát. A játék végén a háziak megkérdezték a lányokat: Hadd látom a királynétokat, édes-e vagy savanyú? Fellebentve a díszes kendőt megcsiklandozzák a kislány állát. Ha a királyné mosolyog, de a fogát a világért sem villanthatja ki, megnyugszanak a háziak, mert jó lesz a termés. Ekkor a háziak almát, tojást, kolbászt, pénzt ajándékoztak a jókívánóknak.

- **Pünkösödölés:** Ez a szokás hasonló a pünkösdi királynéjáráshoz, de ez elsősorban adomány-gyűjtésre szolgált. Az Alföldön és Észak-Magyarországon volt jellemző, s nem csak lányok voltak a szereplői. Volt, ahol király és királyné párost jelenítettek meg, de volt, ahol lakodalmi menetet menyasszonnyal és vőlegénnyel. A kis leánykák fejükre pünkösdi rózsából kötött koszorút téve, fehérbe felöltözve házról-házra járnak, minden ház előtt körbe állva körülfogják a pünkösdi királynét, s midőn valahová bemennek, *Dicsértessék az Úr Jézus Krisztus-sal beköszöntenek és kérdezik: Szabad-e pünkösödőnyi?* Ha nem szabad, szépen tovább mennek, ellenkező esetben pedig éneklük: *„Meghozta az isten piros pünkösöd napját, mi is meghordozzuk királynéasszonykát.”*; vagy *Mi van ma, mi van ma, piros pünkösöd napja; vagy A pünkösödnek jeles napján Szenlélek Isten küldötte erősítse meg szívünket.* Szentháromság napja: Pünkösöd utáni vasárnap. Kultusza a barokk korban teljesedett ki. Számos szobrot állítottak tiszteletére, sok helyen pedig a templom búcsúnapja. Úrnapja: Az Oltáriszentség ünnepe, pünkösöd utáni második csütörtök, körmenet.
- **Úrnapja:** mozgó ünnep, a Szentháromság vasárnapját követő csütörtök. Ezen a napon az egyház újra megünnepeli az Utolsó vacsora misztériumát, minthogy erre a nagyheti gyász miatt nem volt igazi alkalom. Az Úrnapját (Corpus Domini) a 13. század óta ülik meg. Az egyház szándéka szerint ez az ünnep azt hangsúlyozza, hogy Jézus mennybemenetele után is a hívek között maradt az Oltáriszentség képében. Mindenütt körmeneteket tartanak. Körbehordozzák az Oltáriszentséget, a négy égtáj szerinti, zöld ágakkal, virágokkal díszített alkalmi oltároknál megállnak, imát mondanak. A vallásos körmeneteket - különösen a középkorban - nagy vigasságok követték. Krónikások jegyezték fel, hogy 1501-ben, a budavári úrnapi ünnepségen a főtér díszes szökőkútjából bor folyt, s mindenki ihatott belőle kedve szerint. A népi hitvilág a Szentség körülhordozásának a gonoszt, a betegséget, a természeti csapásokat elűző varázserőt tulajdonít.

ANYÁK NAPJÁRA

Anyák Napját hagyományosan, május első vasárnapján ünnepeljük. Maga az ünnep nagyon régi, már az ókori Görögországban is tartottak tavaszi ünnepségeket az anyák tiszteletére. A történelem során később is mindig volt egy olyan nap, amikor az anyákat is köszöntötték.

Édesanyánk az a személy, akivel születésünkkor (de már előtte is) először kapcsolatba kerülünk, és akivel ez a láthatatlan kötelék megmarad egész életünkben. Ő az, akihez örömmel, bánattal fordulhatunk. Ő az egyetlen, aki mindvégig feltétel nélkül szeret, aki számára mindig mi, a gyerekei vagyunk a legfontosabbak, akárhány évesek legyünk is.

Ő tartotta, és tartja ma is össze a családot, jelenléte, gondoskodása életünk része. Ő az, aki aggódik miattunk, aki őszintén örül sikereinknek, akihez mindig visszatérhetünk, és aki mindent megbocsát. Május első vasárnapján köszöntjük hát az édesanyákat.

ANYU

Tudok egy varázsszót,
ha én azt kimondom,
egyszerre elmúlik
minden bajom, gondom.
Ha kávé keserű,
ha mártás savanyú,
csak egy szót kiáltok,
csak annyit, hogy: anyu!
Mindjárt porcukor hull
kávéba, mártásba,
csak egy szóba került,
csak egy kiáltásba.
Keserűből édes,
rosszból csuda jó lesz,
sírásból mosolygás,
olyan csuda-szó ez.
„Anyu, anyu! Anyu!”
hangzik este-reggel,
jaj de sok baj is van
ilyen kis gyerekekkel.
„Anyu! Anyu! Anyu!”
most is kiabálom.
Most semmi baj nincsen,
mégis meg nem állom.
Csak látni akarlak,
anyu, fényes csillag;
látni, ahogy jössz, jössz,
mindig jössz, ha hívlak.
Látni sietséged,
angyal szelídséged,
odabújni hozzád,
megölelni téged.

(Nadányi Zoltán)

ANYÁK NAPJÁRA IDÉN

Kertben az orgona nyílik,
van lila, tiszta fehér.
Tépd le ma róluk a csokrod!
Sok szeretet belefér.

Vidd el az édesanyádnak,
tedd le csak, és ne beszélj!
Úgysem ölelheted őt meg,
túl nagy idén a veszély.

Megbetegíthet a vírus
most öreget, fiatal.
Biztos örül, ha köszöntöd,
s tárja feléd ki a kart!

(Nyiraty Gábor)

MAMA

Már egy hete csak a mamára
gondolok mindig, meg-megállva.
Nyikorgó kosárral az ölében,
ment a padlásra, ment serényen.
Én még őszinte ember voltam,
ordítottam, toporzékoltam.
Hagyja a dagadt ruhát másra,
Engem vigyen föl a padlásra.
Csak ment és teregetett némán,
nem szidott, nem is nézett énám,
s a ruhák fényesen, suhogva,
keringtek, szálltak a magosba.
Nem nyafognék, de most már késő,
most látom, milyen óriás ő, -
szürke haja lebben az égen,
kékítőt old az ég vizében.

(József Attila)

GYEREKNAPRA

A gyermeknap a világ sok országában ünnepnap. A nemzetközi gyermeknap megünneplése Törökországból ered és ezen a napon különösen a volt kommunista országokban vált népszerűvé. Ehhez hasonló az ENSZ által létesített egyetemes gyermeknap intézménye.

A nemzetközi gyermeknapot a világ számos országában megünneplik, az év legkülönbözőbb napjain. Az ünnepet először Törökországban tartották meg 1920-ban, majd később a genfi Gyermekjóléti Konferencián 1925-ben.

Az ENSZ közgyűlése 1954-ben javasolta, hogy minden országban tartsák meg az egyetemes gyermeknapot. Az ünnep célja, hogy megemlékezzenek a világ gyermekeinek testvériségéről és egymás közti megértésről, valamint a gyermekek jólété érdekében kifejtett küzdelemről.

Magyarországon az Országos Gyermekvédő Liga kezdeményezésére már a 20. század első évtizedében is rendeztek gyermeknapot,

ha nem is minden évben. Edelsheim-Gyulai Lipót egyesületi elnök egy 1909. évi beszédében elmondta, hogy 1906-ban 46, 1907-ben 612, 1908-ban pedig 2262 vidéki város és község vett részt a gyermeknap megünneplésében.

A húszas években vált rendszeréssé, hogy május vagy június valamelyik napját gyermeknappá nevezték ki. 1931-től már egy egész hetet szenteltek a gyermekeknek, többnyire május első felében, mégpedig 1943-ig Nemzeti Gyermekhet néven. 1945-ben júniusban, 1946-ban februárban, 1947-ben május 4-től tartottak gyermekhetet.

1948 novemberében a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség tanácsülésén úgy határozott, hogy „a jövőben június hóban a világ minden olyan államában, ahol a Nemzetközi Nőszövetségnek szervezete van, gyermeknapot rendeznek, amely minden országban a politikai és gazdasági viszonyoknak megfelelően a gyermekek érdekeit fogja szolgálni.

A fenti határozatnak megfelelően Magyarországon 1950-től 1953-ig június első vasárnapján, azt követően pedig minden év május utolsó vasárnapján rendezték, illetve rendezik meg a Nemzetközi Gyermeknapot.

A történelmi áttekintést követően nézzük, mit is jelent ma a gyermeknap? Ez a nap kizárólag a gyerekeké, az önfeledt játéké, szórakozásé. Ünnepeljük gyerekeinket – legyenek bármennyi évesek is –, akik a jövőt jelentik. Ők azok, akik bearanyozzák mindennapjainkat, akikben önmagunkat is viszontláthatjuk, ők azok, akik a legnagyobb örömet, boldogságot, időnként pedig az értük szóló aggodalmat tükrözik. Ők azok, akik nélkül talán nem sütné ilyen fényesen a nap, s nem lenne a szívárvány sem ilyen különleges.

A gyerekeink a legdrágább kincset jelentik számunkra, ünnepeljük hát őket!

SZENT FLÓRIÁN ÜNNEPE TÜRKEVÉN

Szent Flórián, a tűzoltók védőszentje 304. május 4-én halt mártírhálált, aki azóta „a hivatástudat, a vállalt munkába vetett hit és a hagyományokhoz való ragaszkodás megtestesítője.” A legenda szerint már gyermekkorában megmentett egy égő házat a pusztulástól. Felnőttként római katonatiszt lett Noricum-ban, a mai Ausztriában. A tűzzel dolgozók (tűzoltók, serfőzők, fazekasok, pékek, kéményseprők) védőszentje lett, de a gyakori tüzesetek miatt a barokk kortól kezdve már minden tehetősebb polgár házában homlokzatán fülkébe állították szobrocskáját. 1999. óta a magyar tűzoltók világnapja május 4-e.

Minden évben ünnepi szentmisén emlékeznek Szent Flóriánra a türkevei katolikus templomban is. Amelynek több mint egy évtizede vendégei a helyi tűzoltók.

A misén Ondavay Tibor plébános úr, főesperes, pápai prelátus megköszöni és áldását adja munkájukra. Az ünnepen minden alkalommal érződik a kölcsönös tisztelet egymás hittel végzett munkája iránt.

A helyi Tűzoltóság bejáratánál, a vitrinek előtt áll a Plébános Úr által 2014-ben ajándékba adott Szent Flórián szobor, őrizve jelképesen az ott dolgozókat.

Kántorné Bíró Emilia

Új jegyzője van Túrkevének!

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Sallai R. Benedek,
Túrkeve város polgármesterének közleménye:

Tisztelt Lakosság!

Túrkeve város jegyzőjének jogi státusza megszűnt dr. Rácz Kálmán jegyző úr nyugdíjba vonulásával. A jogszabályi előírásoknak megfelelően ez év elején nyilvános pályázatot hirdettünk, és hat remek pályázatot vehettünk kézhez. Habár a döntés polgármesteri hatáskör, a kiválasztásba bevontam a képviselő-testület tagjait, hiszen az eddigi tapasztalat szerint a jegyzői státusz stabilabb, hosszabb ideig tartó, mint a polgármesteri, és akár több cikluson keresztül jelenthet a város számára politikamentes közigazgatási stabilitást. Nehéz dilemma elé állított bennünket a kiválasztási folyamat, hiszen volt több jogász pályázó, volt több olyan, akinek konkrét jegyzői tapasztalata van, illetve volt helyi illetékességű pályázó is, akinek helyismerete nagy segítség lehetett volna - tehát jó pályázatok voltak. Több pályázat olyan színvonalat ért el, ami jócskán okozott fejtörést a kiválasztásban.

Végül a választásunk Czucziné Keresztes Anitára esett. A döntésünkben szerepet játszott az, hogy Czucziné Keresztes Anita 10 éve regnáló jegyző Jász-Nagykun-Szolnok megyei településeken, így konkrét mun-

katapasztalattal bír e területen, ismeri a megye közigazgatási rendszerét, annak kulcsszereplőit, valamint nemzetközi szinten is rendelkezik érdemi közigazgatási gyakorlattal. Tanulmányai, életútja végéig a közigazgatás, köztisztviselői jogállás feladatellátásának tanulmányozására irányult, és határozott fellépéssel mutatta be a személyes meghallgatáson is elképzeléseit a jelenlévőknek.

Nem tagadom, hogy a döntésben jelentős vezetői gyakorlata, jegyzői munkapasztalata mellett szerepet játszott a külföldi tapasztalata is, mert örülnék, ha a közigazgatási rendszerünk is haladóbb szemléletű megközelítéssel, nagyobb nyitottsággal lenne kész a fejlődésre, és a 21. századi lakossági kihívásokra. A köztisztviselői munka, életpálya komoly elkötelezettséget igényel és Czucziné Keresztes Anitában láttuk ezt, így született meg döntésünk.

Nehéz kiválasztási folyamat volt, több egyeztetéssel, de bízunk benne, hogy döntésünk időtállóan és jónak bizonyul majd. Miután nem túrkevei a kiválasztott jegyző, így kérem legyenek türelemmel a megfelelő helyismeret kialakulásáig, segítsék Önök is a munkáját!

A pályázóknak ezúton is köszönöm, hogy megtisztelték városunkat jelentkezésünkkel, és a kiválasztott jegyzőnek jó munkát és sok sikert kívánok!

Tisztelt Túrkeveiek!

2021. május 20-tól vezetem a Túrkevei Polgármesteri Hivatalt és állok az állampolgárok rendelkezésére. Mint az önkormányzati hivatal vezetője gyakorlati oldalról tapasztalom, hogy milyen jelentőséggel bír egy felkészült jegyző a képviselő-testületnek nyújtott munkája az önkormányzat és a település számára, aki tisztában van e nemes feladat kihívásaival, tud csapatban dolgozni, ismeri, és jól alkalmazza a jogszabályokat, segíteni tudja a polgármestert a településvezetési folyamatokban.

Bemutatkozásképpen a következőket szeretném elmondani. Czucziné Keresztes Anitának hívnak, Kunszentmártonból származom.

Jelenleg is a településen élek férjemmel és két kislányunkkal. Számos helyen megfordultam tanulmányaim, vagy munkám miatt.

Igazgatásszervező és Németországban végzett európai uniós közigazgatási menedzsment diplomával rendelkezem. 2011-től Tiszakürt község - majd később a szervezeti átalakítások miatt Nagyrév község - jegyzői feladatait láttam el, majd 2018. április 1-től mostanáig a Tiszasasi Közös Önkormányzati Hivatalt vezetem Tiszasason és Szelevényen.

Jegyzői munkám előtt Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Gazdálkodási Osztályán az Európai Unió támogatásával megvalósuló projektekhez kapcsolódó költségve-

tési tervezési feladatokat láttam el, valamint az azokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásokat tartottam nyilván, azelőtt pedig közel három évig a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karán dolgoztam nemzetközi referensként.

Államigazgatási és német mester tanulmányaim alatt is több közigazgatási szakmai tapasztalatot szereztem egy német önkormányzatnál Wendlingenben, a közigazgatási területfejlesztési hivatalnál (Planungsverband) Frankfurtban, a stuttgarti kormányhivatalnál (Regierungspräsidium), egy déltiroli Európa Osztályon (Autonome Provinz Bozen). Mind tanulmányaim, mind külföldi gyakorlataim jelentősen szélesítették látókörömet.

Úgy gondolom, annak ellenére, hogy nem egybefüggő és nem magyar közigazgatási szervnél szereztem első, több mint másfél éves tapasztalataimat, nem vált hátrányomra, hisz olyan ismeretekre tettem szert, melyet csupán szakkönyvek olvasásával nem lehet elsajátítani. A szívem mindig a Tiszazugba húzott, még a főiskolai szakdolgozatomat is Cserkeszőlő fejlődéséről írtam.

Joggal merülhet fel a kérdés Önökben, hogy miért éppen Túrkeve? Mindig is szerettem volna egy nagyobb településen a hivatalt vezetni. Úgy tartja a mondás, hogy saját hazájában nem lehet az ember próféta. Jegyző Úr nyugdíjba vonulásával lehetőségem volt pályázni. Tisztában vagyok azzal, hogy Túrkeve Polgármesteri Hivatalánál ugyanazt a fajta vezetői munkát nem lehet folytatni, amit a két kis községnél végig vittem. Mind gazdaságilag, mind szerkezetileg és a feladatokat tekintve is más megközelítést igényel. Úgy gondolom, hogy pozitív hozzáállásom, kitartásom, külföldi és hazai közigazgatási szakmai tapasztalatom segítene abban, hogy ennek a kihívásnak meg tudjak felelni. Egy szervezet életében fontos a vezetői stabilitás. Minden igyekezetemmel azon leszek, hogy ezt biztosítani tudjam. Ahhoz azonban, hogy a hivatal irányításával, a munka megszervezésével kapcsolatos elképzeléseimet pontosan meghatározzam, meg kell ismernem a munkatársakat is, tisztában kell lennem az általuk ellátott munkakörökkel és képességeikkel. Ezért jegyzői munkámat azzal kezdeném, hogy minden ügyintéző munkáját „feltérképezem”, felmérem az „erőforrásokat”. Elsődlegesnek tekintem az egyes ügyintézőkkel történő elbeszélgetés során a meglévő, vagy – a dolgozó által – előrelátható szakmai problémák, anomáliák feltárását, azok mielőbbi megoldását. Mindemellett aktívan vetném bele magam a folyó pályázati és településvezetési feladatokba továbbá a város megismerésébe.

A jegyzői hivatás mellett más területen is aktív vagyok: közigazgatásban oktatói, tréneri, programminősítési szakértői tapasztalatot is szereztem. A Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgástudományi Karán a gazdasági közigazgatás tantárgyat oktattam. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Vezető- és továbbképzési Intézetnél a KAB - a kormányablak ügyintéző képzés – oktatásában, vizsgáztatásában működtem együtt.

2014. tavasza óta közigazgatási alapvizsga tanfolyamok tartására és vizsgáztatásra jogosult vagyok. A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége és a Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közzolgálati Dolgozók programjaiban trénerként működök közre. Rendszeresen részt veszek a Nemzeti Közzolgálati Egyetem közigazgatási továbbképzési programjainak minősítésében. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Doktori Iskolájában doktori tanulmányokat folytatok. Aktív felsőfokú német és tárgyalóképes angol nyelvtudással rendelkezem.

Szabadidőmet a családommal a természetben szeretem eltölteni.

Nekünk, köztisztviselőknek mindenkor arra kell törekednünk, hogy a lehető legmagasabb szakmai színvonalon és készségesen intézzük az ügyeket, miként azt a közzolgálati hivatás megkívánja. Ez határozza meg elképzeléseim lényegét a jegyzői hivatásban is és minden igyekezetemmel azon leszek, hogy a pályázatomban kifejtett célok megvalósuljanak. Tisztában vagyok azzal, hogy a Polgármester Úr, a képviselő-testület és a lakosság velem szemben tanúsított elégedettségét csak elhárított és kitartó munkával lehet kivívni. A Túrkevei Polgármesteri Hivatalnál végzett pályafutásom során arra fogok törekedni, hogy munkatársaimmal szakmailag felkészült és lelkiismeretes munkát nyújtsunk az állampolgárok érdekében és megelégedésére.

Czucziné Keresztes Anita

Czucziné Keresztes Anita

Munkatapasztalat:

- 2018-2021 jegyző • Tiszasasi Községi Önkormányzati Hivatal
- 2013-2018 jegyző • Tiszakürti Községi Önkormányzati Hivatal,
- 2012-2012 jegyző • Tiszakürt-Nagyrév községek Kőjegyzősége
- 2011-2011 jegyző • Tiszakürt Községi Önkormányzata
- 2011-2011 gazdasági ügyintéző • Kecskemét Megyei Jogú Város
- 2008-2011 nemzetközi referens • Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kar, Nemzetközi Iroda
- 2008-2008 nemzetközi asszisztens • Fachhochschule Ludwigsburg Hochschule für öffentliche Verwaltung und Finanzen, Nemzetközi Osztály, Németország
- 2004-2008 szakmai gyakorlat • Autonome Provinz Bozen Südtirol, Európa Osztály, Bozen, Olaszország, Polgármesteri Hivatal Wendlingen am Neckar, Németország és Planungsverband Ballungsraum Frankfurt Rhein/Main, Frankfurt am Main, Németország

Tanulmányok:

- 2008-2018, 2019 • PhD, doktori tanulmányok, Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi doktori iskola
- 2006-2008 • egyetemi szintű közigazgatási diploma • Fachhochschule Ludwigsburg/ Kehl Europäisches Verwaltungsmanagement MA
- 2002-2005 • Igazgatósszervező (Bachelor) • Budapesti Corvinus Egyetem Államigazgatási Főiskolai

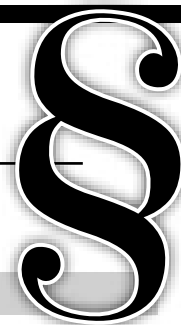
Nyelvismeret:

- felsőfokú német, mesterfokú nyelvhasználó
- középfokú angol, önálló nyelvhasználó

POLGÁRMESTERI DÖNTÉSEK

2021. január-április

SZÁSZNÉ DR. PATAKI MARIANNA - ALJEGYZŐ

Balai út önkormányzati tulajdonba vételének kezdeményezése.

A Közútkezelővel folytatott tárgyalásokból látszik: kevés az esélye annak, hogy rövid- vagy akár középtávon a Balai úton bármilyen érdemi felújítás történjen. Az út viszont stratégiai jelentőségű a városfejlesztés különböző területei számára. Idegenforgalom, mezőgazdasági gépforgalom is zajlik az úton, amelyek a jelen útminőséggel jelentős hátrányt jelentenek. Az önkormányzati tulajdonba vétellel megnyílik a lehetősége a pályázat útján történő felújításnak.

Civil szervezetek támogatása rendjéről szóló 28/2012.(XII.20.) sz. önkormányzati rendelet módosítása.

A módosítás lényege: csak előzetesen, részletesen kidolgozott költségvetési tervvel lehessen támogatást kérni az önkormányzat forrásaiból, és csak olyan szervezet kapjon pénzügyi támogatást, amely az Európai Unió átláthatósági normáknak megfelelő módon biztosít ellenőrizhetőséget, átláthatóságot a támogatott szervezetek vonatkozásában.

Az önkormányzati tulajdonú lakások és helyiségek bérletéről, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 9/2017.(VII.1.) sz. önkormányzati rendelet módosítása.

A lakások kezelője, a Városgondnokság Kft. véleményét figyelembe véve négy lakás esetében piaci alapon kiadható lakássá átminősítése történt meg. Ebből három szociális bérlet: Setét Mihály u 13. 1. em. 3., Setét Mihály u 2. fsz. 1., Sinka István tér 4. tetőtér 10., egy pedig szakemberlakás: Setét Mihály út 2. 1 em. 17.

A város 2021. évi költségvetéséről szóló rendelet elfogadása.

Dr. Tóth Ferenc volt önkor-

mányzati képviselő saját halottá nyilvánítása.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 16/2009. (IX.3.) sz. önkormányzati rendelet módosítása.

Az Önkormányzat által a szociális rendeletben nevesített ellátásokra fordítható összeg 2021. évben – rendszeres és eseti jelleggel - 17.600 e Ft. (2020-ban 31.318 e Ft központi támogatás illetve meg az önkormányzatot és további 3.482 e Ft saját bevételből, 2019-ben 55.561 e Ft, 2018-ban 67.120 e Ft.) Fentiekből látszik, hogy a szociális rendelet módosítására van szükség ahhoz, hogy a szűkösebb keretet tartani lehessen. A jogosultsági jövedelemhatár temetési támogatás esetében egy főre az öregségi nyugdíjminimum 250 %-a. Eddig ez a mérték egyedülálló kérelmező esetében 300 % volt. Az elhunyt személy eltemetetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapított rendkívüli települési támogatás összege a helyben szokásos legolcsóbb temetés költségének 50 %-a, azaz 50 ezer Ft. Eddig 75 ezer Ft volt. Hatályon kívül helyezésre került a gyermekékeztési támogatás.

Együttműködési megállapodás pályázat figyelésre a Goodwill Consulting Kft.-vel egy év határozott időre.

Pályázat szemlélés, pályázati dokumentáció kidolgozása, tanácsadás, pályázatkövetés tárgyában 275.000 Ft + ÁFA szolgáltatási díjért, valamint sikerdíjért. A Kft. sikerdíjra akkor jogosult, ha a pályázatot az elbíráló szervek támogatandónak minősítik. A sikerdíj mértéke függ az elnyert támogatás nagyságától.

Civil szervezetek, sportegyesületek 2020. évi önkormányzati támogatásának felhasználásáról szóló tájékoztatók elfogadása. Valamennyi szervezet határidőre el-

számolt a részére kiutalt támogatás felhasználásáról.

Madarász Károly Művelődési Ház és Városi Könyvtár 2020. évi működéséről szóló beszámoló elfogadása, valamint az intézmény 2021. évi munkatervének elfogadása.

Pályázat benyújtása a piac infrastruktúrális és eszközfejlesztése céljára.

Az előkészítéshez és fejlesztéshez az önkormányzat a 2021. évi költségvetésében legfeljebb 20 millió forint keretösszegben, illetve a 2022. évi költségvetés terhére 64.365.071 Ft összegben saját forrást biztosít.

Finta Múzeum ingyenes önkormányzati tulajdonba adására vonatkozó kérelem benyújtása a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt.-hez.

Az épület jelenleg a Magyar Állam tulajdona, vagyongazdálkodója az önkormányzat. Működtetése részben központi forrásokból, részben önkormányzati támogatásból történik.

Civil szervezetek és sportszervezetek 2021. évi támogatása.

Előbbi összesen 13.850.000 Ft, utóbbi összesen 16.280.000 Ft.

Belterületi utak, járdák, hidak felújítása kategóriában pályázat benyújtása a Póhamarai utca felújítása céljából.

A támogatás mértéke legfeljebb a beruházás összköltségének 65 %-a lehet. A pályázat megvalósításához kapcsolódó bruttó 10 234 080 Ft önerész biztosítása nyertes pályázat esetén a 2021. évi költségvetés terhére történik.

Az Ecsegi u. 35. sz. alatti ingatlan megvásárlása szociális bérlet céljára 4.100.000 Ft összegért.

Dr. Jódi Pál fogszakorvossal helyettesítési szerződés az I. sz. fogászati körzetben.

Madarász Katalin magyar népdal, magyar nótá, cigánydal énekes, Túrkeve Város Díszpolgára a

magyar népdalkultúrában kifejtett páratlan jelentőségű életműve alapján, a 2022-ben 60 éves hivatásos előadóművészi pályája tiszteletére Kossuth díjra jelölése.

A Thököly u. 2. sz. alatti Mátyási malom épületének elbontásáról döntés.

Az épület nagyon rossz, életveszélyes állapotban van, felújítás nem gazdaságos. Tégla lábazata több helyen is meg van szakadva, utcai részen a nyílászáróknál erősen sérült a vakolat, mely érintette a vályogtéglákat is. A teljes malom gépészeti eszközök megtalálhatóak az épületben, melyek elhelyezéséről gondoskodni kell.

A 2021/2022. nevelési évre vonatkozó óvodai beiratkozás időpontja: 2021. április 26-27.

A gyermeknek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson kell részt vennie. Az óvodai jelentkezéshez jelentkezési lap kitöltése szükséges. A jelentkezési lapot az óvoda eljuttatja az érintetteknek. Jelentkezési lap kérhető a turkeveiiododa@gmail.com címen is. Az óvodába a veszélyhelyzetre való tekintettel elektronikus úton is be lehet iratkozni a 2021/2022. nevelési évre. Ebben az esetben a beiratkozáshoz szükséges iratok bemutatására az első óvodai nevelési napon kerül sor.

Finta Múzeum 2020. évi működéséről szóló beszámoló áttekintése és elfogadása.

Dr. Thodory Zsolt József háziorvos városi főorvossá történő ideiglenes kinevezése.

2021. április 1. napjától azzal a kitéllel, hogy a képviselő-testület az első rendes ülésén a témát napirendre tűzi.

A Túrkevei Gyógyfürdő Non-profit Kft. által nyújtott fizioterápiás és balneoterápiás járóbeteg ellátás állami finanszírozásának kiegészítése.

Összesen 20.000.000 Ft támogatás biztosítása három részletben április, május, június hónapokra.

Az NHSZ Tisza Nonprofit Kft.-vel kötött hulladékgazdálkodási szerződés módosítása.

A módosítások lényege: az évi egyszeri lomtalanítás mellett külön megállapodás alapján szükség szerint további egy alkalom biztosítása; a közszolgáltató 2025. december 31. napjáig köteles ellátni a feladatot; az elkülönítetten gyűjtött újra hasznosítható települési hulladék gyűjtése havonta egy alkalommal történik, de lehetőség van a szerződés alapján a havi két alkalomra akár teszt jelleggel is, amennyiben nem igazolódik a lakosság tudatos hulladék gyűjtése, úgy a havi egy alkalom marad a mérvadó; a zöld hulladék elszállítását igyekszik hozzá igazítani a vegetációs időszakhoz és figyelembe

veszi, hogy mikor kezdődik, illetve végződik a lombohullási időszak.

Tervezési szerződés megkötése a BIOCLEAN-2002 Mérnöki Kft.-vel összesen 1.950.000 Ft + ÁFA összegben az új víztorony vízjogi létesítési engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció összeállítására, próbaüzem és engedélyezési eljárások lefolytatására.

Városgondnokság Kft. fejlesztési tétellei előirányzatának módosítása.

8.000.000 Ft összegben: 1,2 millió Ft fagylalt értékesítéssel kapcsolatos gép beszerzés; 2.000.000 Ft összegben a strand területén fagylalt értékesítési pont megvásárlása; 4.700.000 Ft összegben tulajdonrész vásárlása a Városgondnokság Kft.-től; 100.000 Ft összegben a fenti ügyletekkel kapcsolatos költségekre.

Mátis Barnabás volt önkormányzati képviselő saját halottá nyilvánítása.

Döntés született a régi AFIT irodaépület szálláshellyé történő történő alakításról.

A jelenlegi Városgondnokság Kft. irodájaként működő épület átalakítására születtek tervek, hogy a város egy munkásszálló kialakításokat célzó pályázaton részt vehessen, és ilyen jellegű fejlesztést valósítson meg.

Gyászlobogó kitűzése a Városháza homlokzatára.

A gyászlobogó jelzi az önkormányzat együttérzését, és az érintett családok fájdalmában való osztozását. Kinn van mindazokért, akikre szeretettel emlékezünk, mindazokért akikre a túrkevei emberek szeretettel emlékeznek, hirdeti az együttérzést, fájdalmat a világjárványban elhunytakért.

Szociális Szövetkezet részére megelőlegező támogatás nyújtása.

3.000.000 Ft összegben azzal, hogy a folyósítástól számított 60 napon belül a hosszabbítás lehetősége nélkül köteles visszautalni az önkormányzat részére. A Szövetkezet által elnyert Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (OFA) támogatási programok részben utófinanszírozottak, ezért fordultak az önkormányzathoz segítségért.

VÁLTOZÁSOK A GYÖRFFY TANYÁN

MEGÚJUL A LOVARDA

SALLAI RÓBERT BENEDEK - POLGÁRMESTER

Amikor átvettem a város vezetését, az egykori szép emlékü, csodás működésű Györffy tanyát úgy kaptam meg, hogy az érdemi közösségi funkciókat nem szolgált, s a közmunka program néhány elemének bonyolítása mellett évi közel 4 millió Ft-os kiadást termelt a városnak. A kiadáshoz bevételek nem párosultak, csak a működtetést biztosították, a fejlesztést, az állagmegóvást, az állapotvédelmet nem. Miután közép-távon jócskán volt alternatív elképzelésem a város idegenforgalmának fellendítésére (amiben első körben a Györffy tanya nem kapott stratégiai célt), ebből kifolyólag nem éreztem úgy, hogy ebben a ciklusban bármit kezdeni tudok a Györffy tanya fejlesztésével – van jócskán elmaradás sok-sok más területen is.

Így azzal a megfontolással kezdeményeztem a bérleti jogának megteremtését, hogy ha egy fillért nem ad senki a Györffy tanya bérletéért, a város akkor is 4 millió Ft-os spórol a kiadásaiból. Közel 3 hónapon keresztül vártunk ajánlatokat a Györffy tanya működtetésére és üzemeltetésére, s habár volt 3-4 érdeklődő különböző társadalmi szegmensekből, egyedül

Hollósi Imre volt az, aki következetesen tárgyalva, konkrét ajánlatokkal biztosította a várost a Györffy tanya funkciójában történő megőrzéséről.

Közel egy év telt el a döntés óta, amióta átadtuk Hollósi Imre üzemeltetésébe a Györffy tanyát, amely a létrejövő bérleti szerződés kapcsán városunk számára is lehetőségeket teremtett. Hollósi Imre hajlandó volt bérleti díjként megfizetni azt az összeget, hogy a Györffy tanya fejlesztéséhez szükséges esetleges nyertes pályázat önjelöltét biztosítani tudjuk. De

ezen túl több millió forint fejlesztést helyezett kilátásba saját forrásából, amelyek meg is indultak.

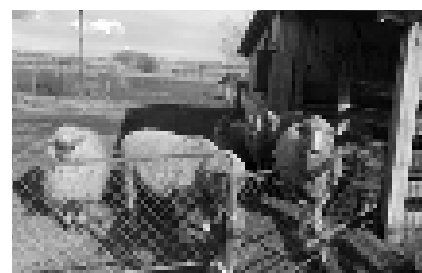
Ezeknek a fejlesztéseknek egy részét vehettem szemügyre a közel múltban, amikor kint jártam a tanyán és megnéztem annak jelenlegi működését. Védelmi kamera rendszerrel hozott létre a bérlő, felújításokat végzett az épületen, tisztasági meszélések, fatelepítések, a szociális blokk használhatóvá tétele, karámok létrehozása zajlottak az elmúlt egy évben. Az egyik legjelentősebb munkaként megtörtént a tanyaudvar belvízmentesítésére irányuló ároktisztítási munka is. Az alábbi képek adhatnak tanúbizonyságot arról, hogy a Györffy tanya működésének egykori megálmodói most némileg felismer-

hetik az eredeti szándékot, hiszen az udvar megjelenésében egyre inkább felidézi az egykori hagyományos tanyai hangulatot és vidékünkre jellemző táji képéletet. A lovak mellett juhok, baromfiudvar, kecskék, nyulak tekinthetők meg a tanyán, melyek így együttesen hamarosan szinte skanzen jellegű élő tájház működését teszik lehetővé.

A bérlő tervei között szerepel, hogy idegenforgalmi célú szolgáltatásokat végezzen, s habár a fenntartási törekvései során a látogathatósággal kapcsolatban egyértelműen történtek szigorítások, az a benyomásom, hogy ezt a tanya érdeke kívánta. Már folyamatban van a lovaspálya megújítása, oszlopsor létesítése, hogy a lelátó tribünhöz áram jusson el. Az üzemeltető tervei között szerepel szintén az idei évben már két jelentősebb lovasprogram lebonyolítása is a tanyán.

A Györffy tanya tehát újra közösségi funkciót kapott, újra lehet osztálykirándulás helyszíne, újra lehet szereplője a városi idegenforgalomnak.

A város érdekeit szem előtt tartva döntött úgy a képviselő-testület, hogy a kiadások alól mentesülve, a fenntartási költségeket átruházva olyan szereplőt keres az üzemeltetésre, ami mentesíti a várost az üzemeltetés nehézségeiktől, s főleg költségeitől. Megítélésem szerint a Györffy tanya jelenlegi állapota azt bizonyítja, hogy a képviselő-testület jó döntést hozott, amikor átengedte a Györffy tanya üzemeltetését Hollósi Imre részére és nagyon bízom benne, hogy további fejlesztési elképzelései is megvalósulhatnak.

AZ ÉPÍTÉSI TÖRMELÉKNEK NINCŚ HELYE A FÖLDUTAKON!

SALLAI RÓBERT BENEDEK - POLGÁRMESTER

Az építési törmeléknek nincs helye a földutakon!

Sajnálatosan elharapódzott városunkban az a rossz kultúra, hogy néhány állampolgár építési törmelékét, hulladékát a földutakra viszi abban a hitben talán, hogy ezzel javíthatja a földutak állagát. Ez nem így van!

Túrkeve város külterületén sok száz kilométernyi kiterjedéssel, 6 méter – 9 méter szélességgel az önkormányzat tulajdonában vannak a földutak, amelynek járhatóságát kb. egy tucatnyi magángazdálkodó segítségével biztosítja. Azok a magángazdálkodók, akik a földeket használják, időnként kénytelenek nedves időszakban is használni a földutakat, viszont több közülük nem sajnálja ezeknek a helyreállítására a forrást és nagyon gyakori, hogy több gazdálkodó tárcsázással újból és újból járhatóvá teszi az utakat. Hálás köszönet azoknak, akik pénzt áldoznak földútjaink járhatóságának bizto-

sítására. Az értékes mezőgazdasági munkagépeket azonban (tárcsát például) teljesen tönkre teheti a kivitt téglá- és beton törmelék. Azokon az útszakaszokon, ahol a lakosok ilyen jellegű törmelékkel helyeznek el, el lehetetleníteni a földutak helyreállítását, karbantartását. Egyetlen magángazdálkodótól sem elvárható, hogy több milliós értékű munkagépet veszélyeztessen ezekkel a kötött törmelékkel, betondarabokkal. Így azokon a szakaszokon, ahol ilyen elhelyezése sor kerül, az utak helyreállítása nem történik meg.

Sokat árt az a magánszemély, aki építési törmelékkel helyez el földúton. Éppen ezért kérem, ne tegyék ezt!

Az építési törmelék legtöbb esetben veszélyes hulladék, útalapnak csak mérsékelten vagy egyáltalán nem alkalmas. Amennyiben mégis használható e célra, akkor is talaj előkészítéssel és megfelelő anyag előkészítéssel történhet ez meg, csakis a

tulajdonosok engedélyével. Miután a földutak esetében csaknem kizárólag (néhány kivétellel) az önkormányzat a tulajdonos, így minden ilyen jellegű törekvéshez tulajdonosi hozzájárulás szükséges! Tulajdonosi hozzájárulást csak írásban lehet kérni és csak írásban adható. Senki ne hivatkozzon arra, hogy velem megbeszélte, én szóban engedélyt adtam rá, mert ilyet nem tehetek és nem teszek.

Az építési törmelék és hulladék döntően veszélyes hulladék, ártalmatlanításáról gondoskodni köteles az a személy, gazdálkodó, akinél keletkezik. Annak földutakon semmi keresni valója nincs!

APRÓBB JAVÍTÁSOK

A város minden pontján lehetne valamit szebbé, jobbra tenni, a hibákat javítani, mindenhol van munka bőven, közterületeink állapota továbbra sem a kívánatos állapotban van. Hol egy hinta szakad le, hol a kátyúk miatt történik jelzés, hol a buszpályaudvaron van tennivaló, ami máris a vandalizmus áldozatává vált. A Városgondnokság munkatársai folyamatosan dolgoznak, de sem emberi erővel, sem pénzzel nem győzzük mindenhol utolérni magunkat. Az orvosi rendelő előtti lépcsőt is – ami érthetetlen módon ment tönkre nagyon rövid idő alatt – sikerült rendbe tenni, a balesetveszélyt elhárítani. Számtalan hasonló tevékenységet folytatnak a Városgondnokság mun-

katársai nap, mint nap, de nehezen győzhető a sok munka, ami – valljuk be őszintén – jelentős részben emberi gondatlanságból, nemtörődömségből adódik.

Jó lenne megérni, hogy a lakosok maguk is vigyázzanak értékeinkre, érezzék magukénak a közvagyon!

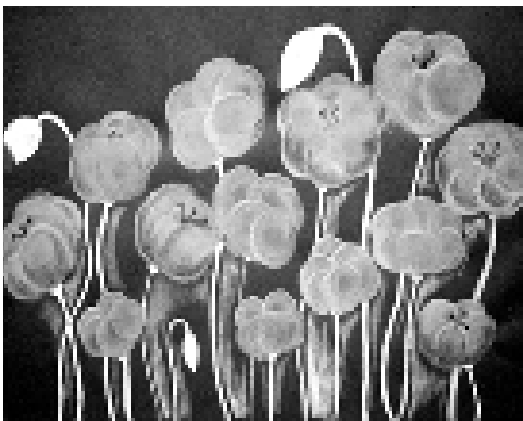
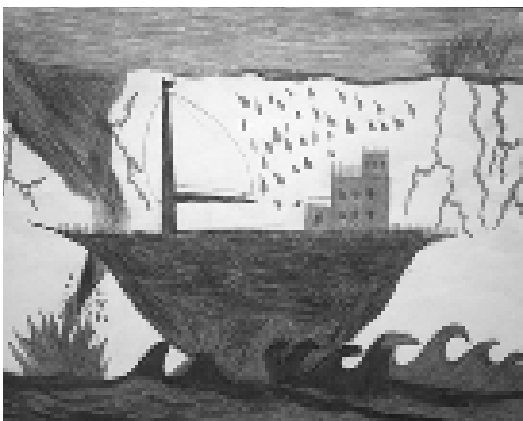
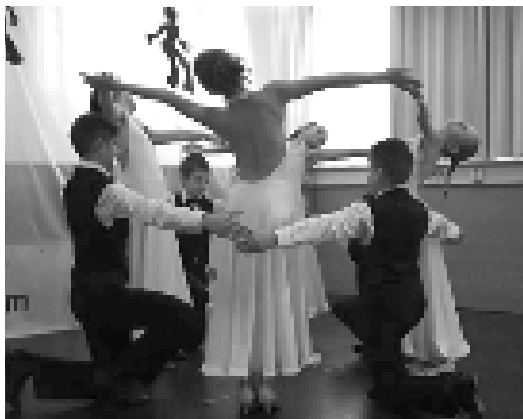
Más területeken is zajlanak felújítások. Jogos a kritika, hogy a munkaszervezésen lehet javítani, hiszen néha egy-egy munka érthetetlenül elhúzódik, de nagyon sok területen kell helyt állni, és valóban anyag rendelkezésre állás, és mester jelenléte alapján tudunk csak haladni – néha valóban is lassan.

Az önkormányzat várja továbbra is a lakossági észrevételeket!

Van szüksége a városnak alapfokú művészeti oktatásra?

SALLAI R. BENEDEK - POLGÁRMESTER

A címben szereplő kérdés akár költői is lehetne, ugyanakkor egy valós, komoly dilemmával áll szemben városunk. A Keviföld Alapítvány évtizedek óta városunk kulturális életének részeként alapfokú művészeti oktatás szervezésével fenntartóként meghatározó szerepet tölt be közéletünkben. Talán hihetetlennek tűnhet, hogy a covid világjárvány ilyen szegmensére is hatással van életünknek, mint egy művészeti alapfokú iskola, így bekövetkezett az, amire korábban nem gondolt senki: a Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskola csaknem csőd helyzetbe került.

A fenntartó alapítvány felelős döntéssel kérte ki véleményem, kérte segítségem, hogy érdemben megfontoljuk a lehetőségét az iskola életének folytatásának. Magam részéről mind magánemberként, apaként, mind polgármesterként meg vagyok arról győződve, hogy szükség van városunkban ilyen oktatási intézményre.

Mint azt mindenki tudja, városunk előregező, a fiatalok megtartása vonatkozásában több nehézséggel küzdünk, és a családalapítás korosztályában lévő szülők elvándorlása a legmagasabb. Meg kell mutatnunk azt, hogyan lehet Túrkeve élhető, hogyan lehet megfelelő helyszín gyermeknevelésre, egy tartalmas életre. Minden szülő azért dolgozik, hogy gyermekének jobb legyen, könnyebben boldoguljon, színes életet élhessen és elérjen olyan lehetőségeket, amiket más városban is elérne. Azt gondolom, hogy a helyben maradás elősegítésének fontos eszköze az a szolgáltatás, amit két alapfokú művészeti oktatási intézményünk, az Egressy Béni Zeneiskola és a Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskola nyújt.

Magam részéről elkötelezett vagyok abban, hogy megmentünk az alapfokú művészeti intézményt. Arra kérek minden túrkevei embert, akinek gyermeke, hozzátartozója valaha is ott tanult, vagy ott tanulhat, hogy akár csak kisebb támogatásokkal is (1-2 ezer Ft, akinek módja, lehetősége van, akár lényegesen többel) támogassa a Kevi Föld Alapítvány az irányú törekvését, hogy a művészeti iskola megmaradjon! Ebben a hónapban eldől, hogy meg tudja-e kezdeni a következő tanévet az intézmény. Nagyon szeretném, ha minél gyorsabban látná az iskola a lakossági összefogást megmentésére.

A pénzadományon túl meghatározó hatással bírhat erre a célra, hogy minél több gyermek iratkozzon be az iskolába, minél több szülő döntsön gyermekének ilyen jellegű oktatásáról, hogy az állami normatívát a fenntartó optimalizáltan tudja igénybe venni. A gyermek létszám fogyása, a beiratkozottak számának csökkenése az, ami most leginkább hozzájárult ehhez a helyzethez, hiszen a covid teremtette körülmények között (online oktatás) egyre kevesebben voltak, akik igénybe kívánták venni ezt az oktatást, így az állami normatíva is jelentősen romlott. Másik probléma az alapfokú művészeti oktatási intézmény humánus díjszabása, hiszen nagyon-nagyon alacsony havi hozzájárulási díjjal vehetnek részt az oktatásban a gyermekek és ez az alacsony havidíj nem elegendő a normatíva kiegészítéshez. Külön probléma, hogy ezt a kevés szülői önrészt sem fizetik fegyelmezetten a szülők, így az iskolának kintlévőségei keletkeznek. Javasolom, fogjon össze a város az intézmény megmentése érdekében, minél több gyermek iratkozzon be, illetve kisebb támogatásokkal segítsük át az intézményt ezen a krízis időszakon!

MENTSÜK MEG A MŰVÉSZETI ISKOLÁT!

KÉZSMÁRKI JÁNOS

A Keviföld Alapítvány fenntartásában működő Korda Vince Táncművészeti, Képzőművészeti és Színjáték Alapfokú Művészeti Iskola 1999. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit. A több mint 20 éve beindított alapfokú művészeti képzés azóta térségi szintű oktatássá bővült a kihelyezett tagozatok beindításával.

Az Alapítvány kuratóriuma a kezdetektől gondoskodik az intézményben zajló munka folyamatosságáról, figyelemmel kíséri az iskolában folyó művészeti oktató- és nevelő munkát. Biztosítja az iskola működéséhez szükséges szakmai háttérrel, felismerve azt, hogy az egységes lélek kialakítása mellett városunk életében is nagy szerepet töltenek be az iskola diákjainak műsorai, művei és kiállítási anyagai.

Mára azonban nagyon nehéz anyagi helyzetbe került az Alapítvány és ezáltal a művészeti iskola. Az elmúlt egy éve a mindennapjainkat megnehezítő vírushelyzet az oktatásra is rányomta bélyegét. A Covid járvány miatt bevezetett digitális munkarend sokakat eltántorított attól, hogy részt vegyenek a művészeti nevelésben, akik pedig éltek a művészetoktatás lehetőségével, sajnos az online oktatás hátrányaival szembesültek. Mindez tanulói létszám csökkenést eredményezett, melynek következtében a Magyar Államkincstár normatíva megvonást rótt a fenntartóra. Az átlagbér alapú finanszírozás évek óta szűkös gazdálkodást követel meg az intézménytől, melynek sokszor erőn felül tett eleget. A bevételek csökkentek, a kiadások azonban növekedtek. A járvány és az abból adódó online oktatás miatt a térítési- és tandíjból eredő bevételek is elmaradtak, így az intézmény mára majdnem száz százalékban felhasználta tartalékait, ennek következtében pedig sajnos fenntarthatósága is veszélybe került.

A művészeti iskola fontos helyet foglal el a városban működő két általános iskola, a középiskola és a szintén alapítványi működésű zeneiskola mellett. Sokoldalúbbá, sokszínűbbé teszi a város oktatását. Bátran kijelenthetjük, hogy Túrkeve és a vonzáskörzetébe tartozó települések életében iskolánk kiemelt jelentőséggel bír és a művészetoktatás elengedhetetlen a felnőtté válás folyamatában. Bízva egy szebb jövőben célunk megőrizni iskolánk kivott rangját, hagyományait, és biztosítani a folyamatos fejlődést.

Ezt azonban most csak közös összefogással vagyunk képesek elérni, ezért tisztelettel kérjük mindazokat, akik tehetik, segítsenek és támogassák alapítványunkat és ezáltal a Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskolát! A felajánlásokat a cikk alján található számlaszámra várjuk! De akár adójuk 1 %-ának felajánlásával is támogathatják civil szervezetünket! Támogatásukat a kuratórium tagjai, valamint az iskola tanárai, dolgozói és diákjai nevében nagy tisztelettel köszönöm!

*Kérjük, segítse támogatásával
a művészeti iskola megmentését!*

Keviföld Alapítvány számlaszáma:
11745107-20002891

A templomtorony titka

BESZÉLGETÉS KERESZTI ROLANDDAL

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Úgy vélem, óriási szenzációként, megismételhetetlen pillanatként él-tük meg a templomtorony daruval történő leemelését. Elérkezett az idő az elöregedett szerkezetek teljes rekonstrukciójára, cseréjére. E hatalmas és egyben igen látványos munka kapcsán beszélgettem Kereszti Roland tiszteletes úrral az előzményekről, a munkálatok menet-rendjéről, s természetesen a templomtorony titkáról...

– A templomtorony leemelése minden bizonnyal fontos dátumként fog szerepelni a templom történetének lapjain, de milyen fontos dátumok, események íródtak a krónikákba a mai napig?

– A református vallás 1567 után vert gyökeret Túrkevéen. A település első lelképásztora Czeglédi Nyíró János volt, aki 1568-tól volt itt lelkész. Habár a török hódítás és a Rákóczi-szabadságharc miatt csak 1723-tól működhetett ismét egyházközség a településen, 1711 óta Túrkeve lakossága református többségű. A születési, halotti és esketési anyakönyveket 1743 óta vezetik folyamatosan. A ma már műemléki védelmet élvező késő barokk és klasszicista stílusú templom 1755-ben épült Kaszap Nagy István lelkészisége idején, Csermák Vencel debreceni építész vezetésével a korábbi templom kibővítésével. A XIX. század folyamán többször is átalakították a templomot.

1820-1821-ben megmagasították a tornyot, és új tetőt is helyeztek rá. Egészen pontosan augusztus 23-án lett volna 200 éves a süveg vörös réz borítással történő felújítása, megújulása. 1835-ben elkészült az első orgona is, amely egészen 1908-ig működött. A megépítéséhez 1000 forintba volt szükség, amit közadakozásból gyűjtöttek össze. 1847-ben a templomhajó került a felújítás középpontjába: meghosszabbították és megmagasították, valamint kétemeletes karzatokkal bővítették,

s ezáltal az ülőhelyek száma 1200-ra nőtt. A tornyot mindkét irányba kiszélesítették, s így olyan széles lett, mint a templomhajó. Még ugyanebben az évben két új ajtó is a helyére került. 1858-ban Hajdú Imre, helyi földbirtokos felajánlásából a németországi Bochumban három harangot készítettek acél-réz ötvözetből a túrkevei református egyházközség számára. Csillogásuk miatt a helyiek "ezüstharangnak" nevezték őket. A korábbi harangokat Jászberénynek, Rákóczi-falvának és Kuncsorbának ajándékozták a keviék. 1907-ben és 1981-1982-ben ismét felújították a templomot. 1908-ban két helybéli özvegyasszony felajánlásából készült el a ma is használt 17 regiszteres, 930 sípos hangversenyorgona. Építője a pécsi Angster József volt.

Maga a templom 16 méter széles és 52,6 méter hosszú. A torony magassága 42,3 méter. A kerengő 18,3 méteres, az óralapok pedig 25 méteres magasságban vannak. A hajó tetőfelülete 930 m², lefedéséhez 35 000 cserépre van szükség. A fal vastagsága 130–150 cm között van. A mennyezetet kazetták és gipszstukkók díszítik.

– Mikor, milyen körülmények között derült ki, hogy a torony teljes felújításra, helyesebben cserére szorul az állapota miatt?

– 2009-ben a templom tetőrészét megcsinálták ugyan, de sajnos nem volt több pénz, holott tisztán látható

volt, hogy a torony tartószerkezete nagyon rossz állapotban van. Azóta kereszti a lehetőségét

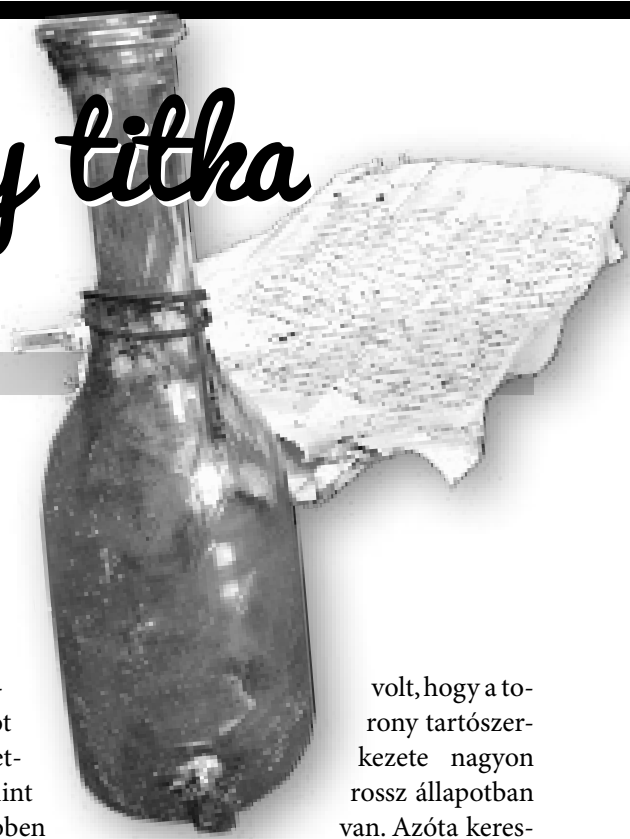
a mostani nagy rekonstrukciónak. Kifejezetten kormányzati támogatás révén, tehát nem pályázat által tudjuk megvalósítani a süveg cseréjét, a külső homlokzat teljes felújítását és a csapadékvíz elvezetését, valamint a 13 nagy ablak cseréjét. 250 millió forintból gazdálkodhatunk, s párhuzamosan zajlanak a különböző munkálatok, ami reményeink szerint szeptember végén, október elején fognak befejeződni.

– A rendkívül látványos torony leemelése hogyan zajlott?

– A statikus és a faanyagvédelmi szakember vizsgálatát követően meg kellett erősíteni a szerkezetet, hogy leemelhető legyen, hiszen a faszervezet nagyon rossz állapotban volt. Kovács Sándor (helyi vállalkozó, többszörös nívó-díjas ácsmester) és munkatársai csak erre a megerősítésre 2 m³ gerendát építettek be fent, az eredeti helyen a torony fa tartóelemeibe. Ennek volt köszönhető, hogy két részben sikerült leemelni a tornyot egy daru segítségével.

– A látvány felejthetetlen volt mindannyiunk számára. Hogyan tovább?

– Miközben zajlik a külső homlokzat teljes felújítása, valamint a nagy ablakok cseréje, addig Kovács Sándor

rék az udvaron fogják megépíteni az új süveg szerkezetét 26-28 m³ vörös fenyőből, az eredeti díszek alapján készül a teljesen új vörös réz díszlemek megalkotása Németh Zoltán, gárdonyi díszműbádogosnak köszönhetően, ill. itt kell megemlítenem Bölkei Sándort, a generálkivitelezőt és Holovecz Lászlót, aki a süveg rézborítását fogja megalkotni. Zajlik a közös gondolkodás a tekintetben, hogy egy darabban – egy nagyobb daru segítségével – emeljék-e vissza a kész süveget az eredeti helyére, avagy két darabban, ahogyan elbontották. Az még a jövő zenéje, hogy erre válaszolni lehessen.

– Mindenki számára különleges meglepetést tartogatott a torony csúcsán lévő gömb, hiszen az elbontása során derült fény a titkára... Egy idő kapszula, benne egy írással, mely 200 éve rejtőzött a világ szeme előtt, várva a nagy pillanatot, amikor az utókor számára megnyílhat.

– Valóban rendkívüli meglepetés volt, mint ahogy az is, hogy milyen jó állapotban maradt fent a vászon szerű anyagba tekert üveg, benne egy írással. Különös időutazás volt egy 200 éves üzenetet tartani a kezében. „Késő emlékül - E gombban, mely előbb az 1822. esztendei július 20-án állíttatott fel, de az 1834. esztendei március 11-én támadt

borzasztó orkán által levettétvén ugyanazon esztendei május 8-án tétetett fel. Záratik azon nagyérdemű tisztviselők, szenátorok, jegyzők, kistanácsbeliek, oskolai tanítók és többek neveik, kik azon esztendőben és azon korban szabadvárosunkat hivatalok szerint szolgálták és boldogításra törekedtek.”

Ezt követően szerepelnek a fent említett tisztviselők nevei.

A 2014-ben történt nagy templomfelújítás alkalmával a falban alakítottunk ki egy kazettát, melyben több mint tízezer fotót helyeztünk el CD-n, DVD lemezen és pendrive-on.

– A templomtorony csúcsára kerül-e újabb időkapszula?

– Mindenképpen szeretnénk a gombban elhelyezni egy hasonló időkapszulát, bár erőteljesen gondolkodunk a formátumban. Gondoljunk bele, jó pár évvel ezelőtt használtuk a floppy lemezt, ma viszont már nincs mibe beletenni, nincs mivel lejátszani. Ami ma modernnek tűnik, 200 év múlva azt sem fogják tudni, hogy létezett. Így aztán alapos megfontolás tárgyát képezi, mit és hogyan, milyen formátumban helyezzünk el. Írás egészen biztos lesz benne.

Az egyházközség Facebook oldalán majd közzétesszük az erre a célra készített e-mail címet, ahova várjuk az ötleteket, mit és milyen formában rejtünk el az időkapszulában.

– Nagyon köszönöm a beszélgetést Kereszti Roland tiszteletes úrnak, akivel a beszélgetést követően az udvaron pihenő toronyrészeket vizsgáljuk. Soha ilyen közelről nem láttuk még, nem tapintottuk... Eleink kétszáz évvel ezelőtt fenn a magasban ácsolták a torony tartóelemeit, ami most itt áll előttünk. Lehet, hogy újabb kétszáz év múlva ugyanilyen érzésekkel szemléli valaki a most még csak terven szereplő új tornyot?

140 ÉVE SZÜLETETT FINTA SÁNDOR

BRAZÍLIA

KAPÁS JÁNOS ZSOLT

2021-ben 140 éve annak, hogy Finta Sándor Túrkeve egyik legjelentősebb művészegyenisége meglátta a napvilágot. Ennek alkalmából cikksorozatban elevenítjük fel szobrászpályájának történetét.

Az első világháború után elvált feleségétől és Budapestre költözött. A Tanácsköztársaság alatt műtermet kapott, annak bukása után öccséhez, Sámuelhez költözött. Ide érkezett meg Franciaországból Gergely is. Csaknem egy éven keresztül először és egyben utoljára a Triumvirátus együtt alkotott.

A következő évben Finta Sándor második feleségével, Kántor Kátával Brazíliába utazott. Hamarosan megnyert egy nyilvános pályázatot, melyet a Rio de Janeiro-i sportklubok írtak ki az „erő” szobrának megmintázására, hogy a függetlenség százéves fordulójára alkalmából felajánlják a nemzetnek. A fehér gránit férfialak ma is a riói Fluminense Football Club előtt áll. A szobor készítése későbbi braziliai élményein alapuló A nagy majom titka című regényében is megjelenik. A történet egyik főszereplője Ita Giba indián

főnök is az ebben időszakban szerzett emlékeire, ismeretségére utal. A Chico című novellája szintén brazil ihletésű. Egy kedves kis majom a főszereplője, aki nevét egy korbácsról, portugálul „chicotty”-ről kapta. A Finta családba kerülése, a velük töltött idő eseményei és elválásuk története adja a novella magvát. 1934-ben elnyerte az év legjobb angol nyelvű novellája díjat az Egyesült Államokban.

A Brazíliában töltött évek alatt gyakoribbá váltak a keresztény vallás által ihletett alkotásai, melyek közül a legjelentősebb a Rio de Janeiro-hoz közel eső Petropolis Sacre Coeur templom timpanonján Krisztus születése.

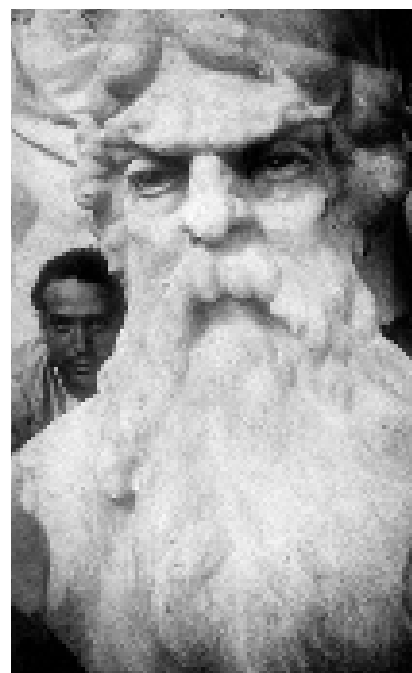

A Corcovado-hegy gránittömbjén felállítandó Krisztus szobor ötlete még az 1850-es évekből Dom Pedro Maria Boss katolikus paptól származott. 1921-ben Brazília száz éves függetlenségének évfordulója közeledtével került ismét a figyelem középpontjába. Pályázatot írtak ki a nemzeti emlékhely megtervezésére, amit a tizennégy beérkezett pályamű közül végül Heitor da Silva Costa műve

nyert el. A monumentális alkotás munkálatait 1931-ben fejezték be. Finta Sándor szobra is megmérettetésre került vele szemben. Az erre az alkalomra készített modell több későbbi változatban is fennmaradt.

Korábbi sikereinek, és a még hazulról hozott vázlatok, fényképek alapján megbízták a magyar művészt a centenáriumi világkiállítás szobrászati munkálatainak vezetésével. Alkalmazása alatt elkészítette a kiállítás monumentális főkapuját. A bejárat két oldalára a két magyar vezér: Botond és Lehel hatalmas alakja került. Emellett irányította a szobrászati és díszítő munkákat és rengeteg vázlatot készített. Pozíciója egyre több megrendelést biztosított számára. Az 1922 novemberében megnyitott centenáriumi képzőművészeti kiállításon 19 különböző alkotással szerepelt.

A Rio de Janeiro-i magyar konzulátus négy hónappal később állította ki az útlevelet Finta Sándor szobrászművész és felesége Kántor Katalin iparművész számára, amellyel az USA-ba indultak.

Jászkun történelmi emléknap

DR. ÖRSI JULIANNA

A magyar nép több mint ezer éves történelme tele van harccal, küzdelemmel. Ha csak arra gondolunk, hogy az ázsiai őshazából el kellett jutni a Kárpát-medencébe, itt hont alapítani, létre hozni a keresztény államot, elfogadtatni térnyerésünket, államhatárainkat — megvívva a szomszédos feudális nagyhatalmakkal —, de közben magunk is kialakítottuk a feudális társadalmi rendet, amely évszázadokon át működött. Voltak ellenségeink, de szövetségünk is. Szövetségre léptünk a 13. században bekéredzkedő kunokkal, jászokkal, akik elfogadták a magyar törvényeket, de megtartották önállóságukat. Cserébe számos csatában vérüket ontották, megfogyatkoztak, nyelvüket elvesztették, de beilleszkedtek a magyar társadalmi rendbe. Időnként a magyar királyi hadsereg csatát vesztett, – hol török, hol osztrák stb. ellen —, előbb török, majd a Habsburg-birodalom, később orosz fennhatóság alá került az ország. Harcoltunk a függetlenségünkért, máskor fegyvert emeltünk a belső uralkodó oligarchák ellen. Egy-egy új eszme elterjesztése, a társadalmi rend átalakítása, a fejlődés is küzdelemmel járt. A reformáció, a felvilágosodás, a kapitalista, a szocialista rendszerre való áttérés, sőt a legújabb rendszerváltás is szemléletváltást követelt. Az új törvények megalkotása a helyi társadalomtól is alkalmazkodást, belső szabályok, új szokások kialakítását hozta magával. Jelen írásomban ez utóbbihoz kívánok adalékkal szolgálni.

Népszokásaink elemei, néphitünk (jeles napok) évszázadok öröksége, a magyar kultúra emlékei. Jeles napjaink (karácsony, húsvét stb.) a keresztény kultúra részei. Közösségi ünnepeink egy része pedig tisztelet elődeink emléke (március 15, világháborús hősök stb.) előtt. A megemlékezés általában egy-egy történelmi

emlékmű előtt zajlik. Vannak országos, vannak régiós, sőt települési ünnepeink is. Így városunk és más település is város napját nevezett meg a település első írásos emlékét idézve. Kisújszállás, Túrkeve kopjafát állított a középkori falvai nevének, lakosainak emlékére az 1990-es években. Karcagon a mai nemzedék talán már nem is tudja, hogy az egyik amerikai város a Kovács Mihály karcagi születésű huszárkapitány, Washington ezredes emlékére állított szobor talapzatába az anyaföldből kért, amelyet a karcagiak teljesítettek. (Ifj. Szabó Mihály fazekas agyagedényében küldték el a távoli országba.) Egy-egy templom restaurálásakor is előkerülnek az időkapszulák, melyeket az építetők helyeztek el a toronyban vagy a templombelső falába üzenetként az utókor számára. Ilyen dokumentumok (az építés ténye, az építetők névsora, korabeli újság, pénz stb.) kerültek elő Karcagról, Kunszentmártonból és legutóbb a túrkevei református templom tornyából is. Ma is szokásban van, hogy egy-egy új létesítmény alapkövetételek az időkapszula is elhelyezésre kerül. Erről a sajtó egy-egy fotót közöl.

Országos emlékezés zajlott országszerte az évezred-fordulón. Az állam vezetői új országzászlót adományoztak a településeknek. Több helyen ekkor állítottak szobrot szent Istvánnak, máshol országzászló talapzatot készítettek, hirdetve mindenkor magyarságunkat.

A Jászkunság több településén ezen alkalomból a jász vagy kun történelem egy-egy eseményét, nevezetesebb személyét, szimbólumát formáltatták meg a felkért szobrászművésszel. Túrkeven a Hollandiában élő, de Túrkeven született Ratkay Lajos készítette el a kun emlékművet a Millenniumi parkba. Ez az emlékmű és a városháza előtti kopjafa a kun

elődeinkre való emlékezés színhelye. A jászkun történelem felidézése, emlékeinek számontartása a IV. Bélával kötött betelepülési egyezmény (1241) óta mindig számon tartott, kiemelkedő szempont volt e népcsoport életében. Igaz volt időszak, amikor ezért küzdeni kellett (1702-1745), volt, amikor alku kellett kötni (1876-ban a meggyésítés), volt, amikor a néprajzi csoportok sajátos magatartása, öntudatának kifejezése nem volt népszerű, de az 1990-es években bekövetkezett rendszerváltás utat engedett a helytörténeti szemléletmód érvényesülésének. Sőt, 2014-ben a magyar országgyűlés egyhangúlag (!) elfogadta és beiktatta a jászkun történelmi (redempció) emléknapot jeles napjaink sorába. Ettől kezdve a jászkun települések minden évben május 6-án emlékeznek és emlékeztetnek saját történelmükre a településen, az iskoláikban, intézményeikben. Vannak közös, és vannak települési ünnepek (felvonulás, koszorúzás, kulturális műsor, rendhagyó történelmi óra stb.). Városunkban a Túrkevei Kulturális Egyesület kezdeményezésére ilyenkor megkoszorúzzuk a kun emlékművet, írunk cikkeket a helyi és a régiós újságba (Redemptio), tartunk előadásokat és hagyományörző szervezeteink, városi képviselőink küldöttsége részt vesznek a központi ünnepeken is.

A túrkevei piac története

GYŐRI JÓZSEF

A piacok, a vásárok az emberek életében mindig nagyon fontos szerepet játszottak. Így volt a kialakuló magyar települések – köztük Túrkeve – fejlődésében is. Városunk és a tágabb környék piaci viszonyairól nagyon keveset tudunk, kevés az írásos anyag. Ezért a kb. 1700 előtti kor történetíróinak fő problémája az, hogy „így is történhetett”, sok a feltételes módban írt megállapítás.

Túrkeve kb. 200 főnyi lakossága, jobbágyfalu helyzete, a központi szerepkör hiánya, a természeti adottságok csak a helyi termékcserére adtak lehetőséget. A halászó, vadászó, állattenyésztő, csekély földművelést folytató lakosság szinte teljes önellátásra törekedett. A fém, a kerámia eszközök és a só volt az, amit valahonnan meg kellett vásárolni.

A település az egri püspökség jobbágyfaluja volt, ezért valószínű, hogy a kereskedelmi figyelem Eger felé irányult. Az 1300-as években viszont a szomszéd Mezőtúr egyre jelentősebb település lett. Ennek eredményeként 1378-ban I. Lajos királytól mezővárosi és országos vásártartási jogot kapott. Így már 1468-ban kb. 1000 lakosú település, a környék kereskedelmi központja

lett. Bizonyára túrkeveiek figyelme is ide irányult.

A mi helyi hetivásáraink a katolikus vallás hatására vasárnap voltak, természetesen a templom környékén kialakuló főtéren. Az adás-vétel tárgyait nehéz elképzelni. Az évenkénti három túri vásáron koronként változva már minden termék megvásárolható volt.

A 18. század elejétől, a békés időszaktól nálunk is fejlődés kezdődött. A század közepére – nem tudom, miért és hogyan –, de a vasárnapi hetivásár szerdai napon volt. A helyszín maradt a főtéren, de új elárúsító helyek jelentek meg, melyek görög bérlők tulajdonában voltak: boltok, kocsmák, mészárszék. Érdekes jelenség, hogy a település vezetősége – valószínűleg a lakosság egyetértésével – rendkívül elzárkózó politikát folytatott. Az iparosok, kereskedők letelepedését tiltotta, de még az időnkénti árusítást is nehezítette.

Természetesen a gazdasági fejlődés, a társadalmi változások, a lakosság számának növekedése új igényeket teremtett, amelyekhez a vezetőség intézkedései is alkalmazkodtak. Városi szinten szervezeten

történt a gyapjú, a juhbőr, az élő állat eladása, a faanyag, a bor, pálinka, só, olykor egyéb élelmiszerek, a téglá beszerzése, értékesítése.

A helyi hetivásárok életében alapvető változást eredményezett, hogy az uralkodó I. Ferenc király teljesítette a kevek azon esedezését, hogy „szabad helységünket városi nevezettel ékesítse, s esztendőként négy vásárt engedélyezzen”. Az engedélyező oklevél aláírása 1808. augusztus 14-én történt, az ünnepélyes túrkevei kihirdetés pedig 1809. szeptember 10-én.

A vásárok kezdetben egynaposak voltak, helyük a főtér és a templom környékén terült el. 1871-ben módosították az időpontokat, eszerint február 9-én, május 14-én, szeptember 20-án, december 6-án vasárnap és hétfőn kétnaposak lettek a vásárok.

Az eddigi ismeretekből nem állapítható meg, hogy a helyszín mikor került át az új vásártér területére, amely eredetileg a mai lakóteleptől a sportpályát is magába foglaló részen volt. 1891-től a kereskedelmi miniszter a szerdai hetivásárok, piacok rendjét módosította: hente kétszer állatfelhajtással, csütörtökön e nélkül lettek az új piaci napok. A helyszín a régi területen, a főtéren, piactéren maradt, s volt 1960-ig, az újabb költözésig. A piac és az árusítás rendjével kapcsolatban sok a bizonytalanság. Az 1900-as évek elején épült az új városháza a régi mögött. Ennek lebontásával a piactér területe megnőtt. Az új árusító tér ennek a helyén alakult ki, az új épület és a mai I. világháborús emlékmű között.

Nehezen értelmezhető a hétfői állatfelhajtás is. Milyen állatokat és hova hajtottak? Az emlékek szerint a disznó-piac a városháza mögötti „Ajjban” volt, a mai Drága-kert sarkában, lejárata a Kuthen király

utcáról volt. A baromfi-piac valamikor a ligetbe került. A fiúiskola előtt széna- és takarmányárusítás történt, de meddig? Valószínűleg e helyen épült meg 1940-ben az országzászló. A piacokon a különböző termékeknek határozott elárusító helye alakult ki. Ilyenek a tej, hús, gyümölcs-zöldség, szemes termés, az iparcikkek állandó helyei. Volt, aki emlékezett arra, hogy voltak asztalok, amelyeket kihordtak és bevitték. A tér burkolata élére állított téglából készült.

Az 1950-es évek végén a települések – valószínűleg központi utasításra – a főtéren lévő piacukat elköltöztették és a helyüket parkká, szabadidő és rendezvényközponttá alakították. Így került a mi piacunk a liget Kenyérmezei utcai oldalára. A beton asztalok az 1960-as évek végén készültek el. Két sorban többet, ezekre merőlegesen – a gáthoz közelebb – néhányat állítottak föl. Ez utóbbiak voltak a tejárusítás helyei. A baromfi-árusítás átkerült a mai Piac utca területére. A disznó-piac a vásártérre költözött.

Az 1950-es évek gazdaság- és társadalompolitikája a túrkevei piacnak sem kedvezett. Csökkent a magántermelők, az áru kínálat,

az eladók száma. Az ellátást az állami és szövetkezeti boltokkal akarták megoldani. Az 1970-es évektől a szabadabb politika, a személygépkocsik szaporodása növelte az árusok számát. Ekkor épült néhány kisebb elárusító pavilon is. Ezek elég hamar megszűntek, lebontották őket. Az 1990 utáni változások eredményeként ismét bővült a kínálat, megjelentek a ruha, a cipő, ezer aprócikk, az iparcikk árusítása is. A nagy boltok, áruházak megjelenése újabb problémák forrása lett.

Az élelmesebb települések piacait 1990 után átépítették, modernizálták, fedett árusító helyeket, csarnokot alakítottak ki. Ebből a túrkevei kimaradt. A beton asztalok töredezték, a lebontott pavilonok helye ott maradt, a gyenge burkolat poros, sáros lett. A Juhászfesztivál részben itt zajlott le, de szaporodtak a kritikák.

Reméljük, hogy a jelenlegi átépítés méltó körülményeket teremti.

130 éve „írtuk”

Részletek a Túrkeve újság 1891-es számából

1891-04-12

„Leesett a padlásról. Rácz György helybeli lakos hason nevű három éves fia halálos veszedelemben forgott. Ugyanis: Rácz Györgyné asszony Zsuzsika leányát felküldte a padlásra. Zsuzsika nem vette észre, hogy testvére Gyurika utána föl iparkodik, s midőn fölért a kis fiu, a magas padlásról a kemény kövezetre fejre bukott le és fején nagy sérülést szenvedett. Orvosi vélemény szerint csak kis idő kérdése volt volna a halálnak, ha az orvosi segély azonnal nem lett volna rajta alkalmazva; eszméletét a gyermek 12 óra lefolyása után nyerte csak vissza. Oh! szülők! miként hálálhatjuk meg eléggé orvosaink fáradozásait! A gyermek életét dr. Szeremley Mihály városi orvos úr mentette meg.”

1891-04-19

„Hangyák kiirtása. A tavasz előcsalja a hangyát, mely sokszor a gazdasszonynak kellemetlenséget okoz, hogy némely élelmiszert elborít. Mézet ugyanannyi vízzel összefőzünk, langyosra kihűlni hagyjuk s belé élesztőt kavarnunk, s midőn teljesen kihűlt, oda teszünk belőle papírszeletre, hová alkalmatlankodni a hangyák szoktak. Egyet figyelembe! A hol méh van, ki ne tegyük, mert a szegény méh elhal tőle!”

1891-04-19

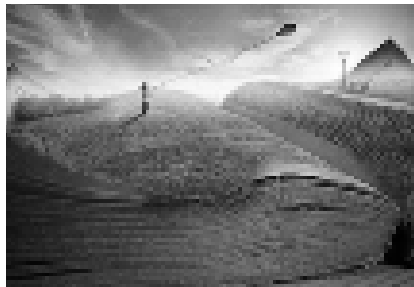
„Az új járda lerakása miatt mindazon élőfák, korlátok, karók, támaszok, kerítés kiszögelésének eltávolítandók, hogy a munkálatokat azok ott léte ne gátolja.”

„Az utcák általános befásítását maga a város vette a kezébe, ezen eljárás nagyban fogja elősegíteni Túrkeve város szépségét, mi mellett a járó-kelők az utcán menet-jövet lehető kellemessé fog tétetni.”

KORONA 20/21

Az élet házi feladat

CSAJBÓK FERENCNÉ

A Nyugdíjasok és Idősek "Életet az éveknek" Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Nyugdíjasok Kulturális és Érdekvédelmi Egyesülete és a Szolnok Városi Klubok és Nyugdíjasok Érdekvédelmi és Kulturális Egyesülete Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatának támogatásával közös pályázatot hirdet nyugdíjasok számára KORONA 20/21 címmel. A pályázatra beküldött írásomat olvashatják a Túrkeve Újság hasábjain.

A CSALÁD

Nagy család vagyunk. A férjemnek 6 testvére él - családosa -, az elhunyt testvérek hozzátartozói, a mi 2 gyermekünk és az ők családja alkotják a mi nagy családjunkat. Már ötször rendeztünk családi találkozót, a legutóbb 2019-ben. Akkor 45-en ültünk körül az ünnepi asztalt. A hatodik találkozót a vírus „elnapolta”. Lehet, hogy 2021 nyarán újra találkozhatunk?

2020. február 1: minden olyan, mint eddig mindig, amikor hazaérkeztünk Afrikából, a lányunk családjától. Most épp a férjem és a fiunk kisebbik gyermeke látogattak el az 5000 km-re élőkhöz, s tértek haza sok-sok kedves élménnyel gazdagodva 2020. február 1-jén. Alig néhány nap múlva már aggasztó hírek érkeznek a Kínában fellépő járványról...

A gyermekeink - a tőlünk 200 km-re lakó fiunk és az 5000 km-re Afrikában élő leányunk - döntést hoztak: maradjunk itthon! Havonta egyszer a fiamék házhoz szállítják az általunk kért dolgokat. Megjegyzem, hogy

rendkívül körültekintően vásároltak, én sem csináltam volna különül. A postára, gyógyszertárba, élelmiszerboltba a szomszédaink és egykori diákjaink jártak helyettünk. Júniustól hetente egyszer már mi is elmehetünk a fenti „helyekre”. A fiunk és két fiúnokánk havonta meglátogatnak bennünket maximum 2 órára. A teraszra néző szobánk ablakát tálalóablakká minősítettük. Az ebédet a teraszon fogyasztják el. Az előre „megrendelt” étkeket hosszan, lelkesen dicsérik. A karácsonyi gyöngyileves, a pulykasült, a beigli épp úgy került az ünnepi asztalra, mint máskor, csak hogy most a teraszon. Természetesen a maszkviselés kötelező - az étkezési időt kivéve - mindnyájunknak.

MIT SZABAD TENNÜNK?

Telefonálhatunk, Skype-on cseveghetünk naponta. Mindig van valami „izgis” esemény. A minap az Afrikában élő fiú unokánk a nagymamáról szóló fogalmazáshoz kérte a segítségemet. Az államnyelv náluk az angol, a franciát idegennyelvként tanulja. Tízből hét és fél pontot „kaptunk”. Megnyugtató az unokám, hogy csak ketten kaptak nála többet - nyolc pontot - az osztályból, s hogy nem a „tartalommal”, hanem az ő francia nyelvtani tudásával adódtak problémák. Máskor meg a leányunk kéri, hogy készülő előadásához segítsük őt szólásokkal, közmondásokkal. Láttatni akarja a tárgyban az orosz, a ghánai és a magyar jellemzőket...

Örömmel mutattam meg a „meszsziben” élőknek a havas udvarunkon készült felvételeimet. Náluk +26 °C az éves átlagos középhőmérséklet! Na és a hóvirágjaimmal is büszkélkedtem! Megcsodálták a kacsamáját is, ami 95 dkg-ot nyomott.

Szabad pecáznunk is! Már megvan az idej engedyünk, s ha nem félünk a hidegtől... Tavaly harminchat alkalommal lógtattuk a csalit, s mindössze

tízszor tértünk hallal haza. Sebaj! Ismerkedtünk - mondta a férjem -, beszélgettünk. A vírus meg messze elkerült bennünket. Kertészkedhettünk is. A kertünkben lévő 140 szál nárciszban és a 125 szál piros tulipánban - főleg - én gyönyörködtem, hiszen az udvarra sem lépett be senki.

Szerencsére az utcán, a házunk előtt lévő zsebkendőnyi virágskertem begóniáit a járókelők naponta megcsodálták. A nyolcvanöt dekás óriásparadicsomot látták az afrikaiak is!

Szabad sütni, főzni, a konyhában tüsténkedni. Teszem is szívesen. A férjem viszont a homlokát rácolja, amikor szakácskönyvet vagy egy újságból kivágott ételreceptet észlel a konyhasztalon... Ő ugyanis a hagyományos ételeket kedveli, s tudja, ha ilyesmi van a konyhasztalon, akkor valami újdonság készül.

Olvasni is szabad, tévézni is. A városunk szülöttei által írt - most megjelent - könyveket örömmel, érdeklődéssel olvastam. Az olvasnivaló kiválasztása attól függ, új ismereteket kívánok szerezni, vagy könnyed szórakozásra vágyom.

Új szokásokat vettem fel: sorozatkedvelő lettem! No azért nem viszem túlzásba, de az a 2-3 sorozat - 2 ebből magyar - része a midennapjaimnak. Látva a filmbeli anyukákat el-elgondolkodom, hogy én milyen anya, nagymama vagyok... Az ördög bibliáját is gyakorta forgatjuk: kanasztá, mackaó. A szerencse forgandó ugyan, de a férjemet jobban kedveli, mint engem.

Az unokatestvérem és az afrikai nászasszonyunk elvesztése fekete betűkkel íródott családjunk sorskönyvé-

nek lapjaira. Nem a COVID okozta a halálukat.

Vannak apró örömeink is. 2021. február 19-én a férjem, a fiunk és az unokánk megkapta az első oltást. A fiunk munkahelye - és még 4500 társáé - talán megmarad. Ha él a gyár, él a város! Ha az a gyár leáll, azt nem lehet újra működésbe hozni, mint egy éttermet! Az unokáink tanulnak, tervezik a jövőt.... Az (afrikai) vejünk a kultúrák, az életutak összefésülésén munkálkodik. Alig egy éve magyar állampolgár is. Nagyon nehezen éltük meg, hogy 20 év után először a lányoméék nyáron nem utaztak haza, nem utazhattak a COVID miatt...

AMI ELMARADT - S A COVID SZÁMLÁJÁRA ÍRTHATÓ

Az idén 30 éves Túrkevéért Alapítvány rendezvényeit is „felülírta” a koronavírus. Március 14-én nem volt fáklyás felvonulás. Városunk tíz emlékhelyén a fiatalok koszorút helyeznek el ilyenkor. A költészet napján nem volt módunk találkozni a verskedvelőkkel, nem állt módunkban emlékezni Vörösmarty Mihályra, Kölcsey Ferencre, Szabó Lőrincire, Márai Sándorra, József Attilára, Trianonra. Csak emlékezetünkben idéztük fel a 2005. április 9-ei versünnepeket, amikor az Alapítvány által fenntartott zeneiskola dísztermében „A mindenséggel mérd magad!” c. műsorral Baranyi Ferenc és barátai tisztelték meg a József Attilára emlékezőket.

2019. június 2-án vasárnap - pedagógusnapon - a Nótás vendéglő terített asztalai körül hatvankét nyugdíjas - egykor városunk valamelyik oktatási intézményében dolgozó - foglalt helyet a Pedagógusok Szakszervezete túrkevei nyugdíjas tagozatának meghívását elfogadva. A Szakszervezet megyei elnöke köszöntötte a GRÁNIT DIPLOMÁS tanítónőt, dr. Debreczeny Sándorné Sáríkat. 2020-ban a KORONA miatt e találkozó is elmaradt.

Kegyelettel gondoltunk arra az október 6-ára is, amikor a 48-as emlékparkban a Knézic Károly ükunokája (a magyénkben élő mérnökember) feleségével együtt koszorúzott a vértanú emlékkövének. 2020-ban mindössze tízen helyeztünk el koszorút a parkban.

AMINEK A COVID SEM ÁRTHAT

Idén, május 25-én 30. születésnapját ünnepli a Túrkevéért Alapítvány. Alapítóként, a kuratórium tagjaként őszintén remélem, hogy 2021. május 30-án méltóképpen ünnepelhetünk, emlékezhetünk.

Felidézzük a 3 évtized történeteit egy kisfilm segítségével. Megrendezzük - a februárban elmaradt - XVII. Balogh János Tájékoztató Konferenciát. Meghallgatjuk Marosán Csaba kolozsvári színművész verses összeállítását (költészet nap). Bemutatjuk Takács Mihály túrkevei költő Az én hatosom című verseskötetének bővített kiadását.

A Túrkevéért Alapítvány a születésnapot megelőzően értékes ajándékot kapott. A COVID miatt szűk körű ünnepségen került sor Szolnokon a CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat által hirdetett pályázat eredményhirdetésére. A pályázaton a Túrkevéért Alapítvány elnyerte a JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK ME-GYEI CIVIL DÍJAT.

Városunk egyik művészeti iskolája kisiskolásoknak versmondó versenyt hirdet minden év februárjában Hegyfok Kabos római katolikus plébános, klimatológus emlékére. Idén a plébános halálának 102. évfordulójára rendezett versenyre negyvennyolc első és második osztályos, harminckettő harmadik negyedikes kisiskolás nevezett. Valamennyien online küldték el a szavazatukat az iskolába. A másfél-két perces versikékben az évszakok, az időjárás jelenítődött meg. E kis „etüdokben” örömet leltek az is, aki mondta, nem kevésbé aki hallgatta. Én a zsűri tagjaként láttam, hallottam az „etüdoket”. Nem árthatott a vírus, legyőzték a kisdíjakok!

ISMÉT A CSALÁD

Valamikor a nyáron ezt mondta a férjem, a gyermekeinknek: Hála a KORONÁNAK, kezdem megismerni az anyákat. Idén augusztusban az 54. házassági évfordulónkat ünnepeljük! Kettős ünnep lesz - remélhetőleg - nálunk a húsvét. Ekkor van a születésnapom is. Kaphatok-e annál szebb, örömtelibb ajándékot, mint azt, hogy a fiunk a családjával bejön a lakásba? Nem másfél órássá lesz a látogatásuk, s itthon töltenek egy-két éjszakát. Akkorra ugyanis már a vakcinának köszönhetően mindannyian védettek leszünk. Nézzünk bizakodva a jövőbe! Ha idén nyáron nem is, de jövőre már biztosan ismét itthon ölelhetjük meg az ötezer km-re élő családtagjainkat is.

Novemberben az évenkénti kontrollvizsgálatra utaztunk Debrecenbe. Labor, ultrahang, röntgen eredményeket kellett beszereznem az utazás előtt. Hihetetlen odafigyelést, türelmet, segítőkészséget tapasztaltam mindenütt. Csakúgy, mint Debrecenben, a klinikán. Köszönet, tisztelet illet ezért minden egészségügyi dolgozót. Az egészségügyi szakemberek döntésében teljes mértékben megbízom, hisz felelősségük tudatában döntenek életünkről, jövőnkről. Nagyon várom, hogy ismét itthon ölelhessük meg gyermekeinket, unokáinkat.

És addig? Addig tovább „ismerkedünk” a férjemmel. S hogy ez meddig tart, az nem tőlünk, hanem a pandémiától függ... Ne legyek igazságtalan a COVIDDAL! Nemcsak tőle függ, hanem... Mindketten túl vagyunk már a hetvenen. Az élet házi feladat... Szeretnénk jó osztályzatot kapni.

Együtt emlékezni, közösen tenni határon innen és túl

DR. ÖRSI JULIANNA

Az utóbbi másfél évben egy világméretű járvány foglalkoztatta az emberiséget és így minket is. Olyan küzdelem ez, amellyel mindenkinek szembe kell néznie, amely kortól, nemtől, foglalkozástól, társadalmi helyzettől függetlenül mindenkit fenyeget. Napjainkban a Covid-járvány elleni harc áll mindennapi beszélgetéseink, tetteink, állásfoglalásunk középpontjában. Erről szólnak a hírek a közmédiában, figyelmeztetnek a fekete zászlók a középületeken, tegyünk meg mindent egészségünk megóvásáért.

Más veszélyek is felütötték fejüket a 20-21. században, amelyek ugyancsak kihatással voltak, vannak az emberiségre. Az elmúlt évszázadban egymást követték a világháborúk, amelyeket bár a nagyhatalmak vívtak egymással, de óhatatlanul a kisépek is belesodródtak.

Katonák ezrei fogtak fegyvert, harcoltak külhonban vagy éppen védték hazájukat, szülőföldjüket. Sokan vesztették életüket a csatatéren, mások életéből éveket vett el a fogságban töltött idő. Családok éltek családfő nélkül, gyerekek nőttek fel apa nélkül. Az első világháború katonáiról, egyéb szereplőiről Önök is olvashatnak a következő könyvekben: Örsi Julianna (szerk.): *Helytállás a hazáért, a családjáért. Jászok emlékei az első világháborúból*. Szolnok – Túrkeve, 2017; Oroszi Sándor (szerk.): *Györffy Sándor (1894, Túrkeve – 1966, Budapest) huszárönkéntes hadifogolynaplója 1916-1920*. Karcag, 2020; Ducza Lajos: *Kisújszállás román megszállása*. Kisújszállás, 2020.

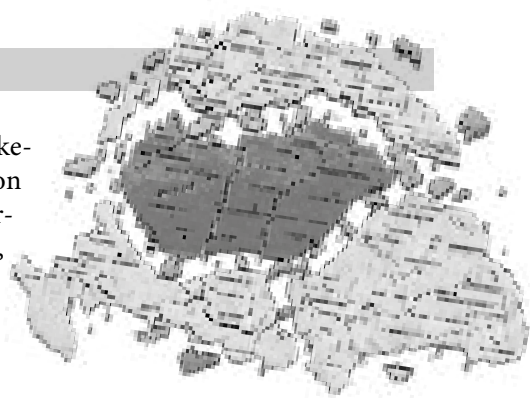
Előbb-utóbb aztán eljött a békekötés. Ezért is nagy árat kellett fizetni. A Kárpát-medence feldarabolása a magyar nemzetet különösen sújtotta. A trianoni békekötéssel az ország területének kétharmadát a szomszédos államokhoz csatolták. Ezzel nemcsak termőföldünk, erdeink, bányáink, ipari létesítményeink, gazdasági

kapcsolataink kerültek határainkon kívülre, de az erdélyi, kárpátaljai, bácskai, felvidéki stb. emberek, családok, települések is.

A kisebbségi helyzetbe került embereknek, közösségeknek meg kellett tanulniuk alkalmazkodni az új körülményekhez, kialakítaniuk egy új életstratégiát. Ebben pedig saját közösségeikre, hagyományaikra, belső erejükre támaszkodhattak. A békediktátum fájt az akkori nemzedéknek itthon és külhonban is. A ma élő nemzedékek is emlékeznek, de cselekedeteikben már ott van a nemzetépítés új szemlélete. E cél vezeti a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesületet, a Túrkevei Kulturális Egyesületet és más a közösségért tenni akaró civil szervezeteket, amikor egy olyan összeívetelt szerveznek Túrkevéen, amire hazai és határon kívül élő neves kutatókat, egyetemi tanárokat, civil szervezetek képviselőit hívnak meg az *„Együtt emlékezni, közösen tenni határon innen és túl”* rendezvényre. Az összeívetel – amelyre várunk túrkeveieket, nagykunságiakat, jászokakat és mindenkit, akit érdekel – kapcsolódik az Összetartozás napjára tervezett Trianoni szobor avatásához.

Az emlékművet Túrkeve Város Önkormányzata megrendelésére a Mátészalkán élő Bíró Lajos szobrászművész alkotta.

Bízunk benne, hogy sokan részesei lesznek ezen túrkevei eseményeknek.

„Szellemi hidak határon innen és túl” - konferencia

Tisztelettel hívjuk és várjuk a tisztelt érdeklődő lakoságot a járványügyi előírásoknak megfelelő megjelenés feltételeivel a **2021. június 4-én, 10⁰⁰ óra** kezdettel megrendezésre kerülő „Nemzeti Összetartozás Emlékműve” szobor avatását követő szakmai konferenciára **2021. június 4-én, 14⁰⁰ órai** kezdettel, a Polgármesteri Hivatal Czihai Károly dísztermébe.

ELŐADÁSOK:

Dr. habil. Örsi Julianna kandidátus, társadalomkutató, civil szervezeti vezető (Túrkeve, Szolnok):

Kisebbségi sorban élő közösségek vitalitása

Prof. Dr. Kürti László antropológus, helytörténész:

Erdély, Trianon, magyarság: kutatások itthon és külföldön

Dr. Simon András néprajzkutató, tanszékvezető docens:

Határon túli néprajzi kutatások a néprajz szegedi műhelyében

Kereszti Roland református lelkész:

Trianon hatása a református egyházra

Zárszó: Kádasné Márton Judit történész, Túrkeve

Levezető elnök: *Dr. habil. Örsi Julianna* kandidátus

Szervező: Túrkevei Kulturális Egyesület és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület

Magyar Tavak Fesztiválja a Tisza-tónál és idén már a Velencei-tónál is

MAGYAR TAVAK FESZTIVÁLJA KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

A Magyar Tavak Fesztiválja rendezvénysorozat idén a Tisza-tónál 8., a Velencei-tónál pedig első alkalommal nyitja meg kaput. Az idei évben június 18-tól 20-ig a Velencei-tónál, július 30-tól augusztus 1-ig pedig a Tisza-tónál rendezik meg a különleges fesztivált, amely a kultúrát, a sportot és a természet szépségeit ötvözi. A rendezvénysorozat részleteiről tartottak sajtótájékoztatót a kápolnásnyéki Halász-kastélyban kedden.

A Természet Operaháza Debreczeni Ildikó zseniális kezdeményezése több mint fél évtizede a Tisza-tónál indult útjára, és olyannyira bevált az ötlet, hogy idén a Velencei-tó, jövőre pedig a Balaton térsége is csatlakozik. Így jött létre a Magyar Tavak Fesztiválja, amely a minőségi kultúra, a természet és a természet szépségeinek összekapcsolásával mindent megvalósít, amiért élni érdemes és jó: egészség, művelődés és szépség.

Debreczeni Ildikó fesztiváligazgató elmondta: nagy öröm és büszkeség, hogy kezdeményezése kinőtte szűkebb pátriáját, és Magyarország két további gyönyörű tava, a Velencei-tó és jövőre a Balaton is csatlakozik. Intenzív szervezőmunka zajlik a háttérben, hogy a legmagasabb színvonalú rendezvénnyel várják az érdeklődőket. A részletekről elárulta, hogy mindkét helyszínen a Szolnoki Szimfonikusok gálakoncertjével indul a program péntek este, majd szombaton biciklire, vasárnap pedig hajóra szállnak a résztvevők, így vesznek részt a megállókon rájuk váró jobbnál-jobb koncerteken.

A Velencén élő Miklósa Erika Kosuth-díjas operaénekes, a fesztivál nagykövete örömmel fogadta, hogy a Velencei-tó is csatlakozott a nagyszerű kezdeményezéshez, mint mondta, a Magyar Tavak Fesztiválja nagykövetének lenni számára a legtesthezállobb felkérés. A Tisza-tóhoz már haza jár, a Velencei-tónál pedig házigazdaként köszönheti majd a résztvevőket. Pataki Bence operaénekes, a Magyar Tavak

Fesztiváljának művészeti vezetője a gálakoncert részleteit ismertette. A fellépők között lesz Miklósa Erika, Horti Lilla, Pataki Bence és Szappanos Tibor, a karmester Kanai Toshifumi lesz.

A tiszta-tavi programot Debreczeni Ildikó ismertette a résztvevőkkel. A fesztiváligazgató több újdonságról is beszámolt az idei rendezvénnyel kapcsolatban. Idén, terveik szerint „0. nap” is kapcsolódik a három napos rendezvénysorozathoz, ahol Benjamin Britten Noé Bárkája című gyermekoperáját tervezik bemutatni. A kerékpáros nap idei újítása, hogy a Kormorán kikötőt megcélozva Tiszaszőlős, Tiszaderzs, Abádszalók, Kiskörei hallépcső, Tiszanána, Sarud és Poroszló irányában összesen 10 helyszín beiktatásával teszik meg a 67 km-es távot a résztvevők. A kiskörei hallépcsőnél a Magyar Kajak-Kenu Szövetség szervezésében rafting bemutató is része a programnak, de megálló pont a kiskörei kikötő is, ahol a nyaralóhajók bázisánál Rálik Szilvia előadását is meghallgathatják a kerékpárosok. A további fellépők között megtalálható lesz a Szolnoki Szimfonikus Zenekar több formációja, Bajári Levente, Harangozó Gyula-díjas magyar táncművész és művésztársai, a 100 tagú cigányzenekar, a Sárík Péter Trió és Szőke Nikolett, Rálik Szilvia, Liszt Ferenc-díjas operaénekesnő, Wiedemann Bernadett Liszt Ferenc-díjas operaénekesnő és még sokan mások.

A tiszai hajósok világát megidéző csónakokból élvezhetik a Tisza-tó gyönyörű táját a résztvevők és hallgathatják Mága Zoltán, Nédó Olga és Somogyi Lili Mária, St. Martin, valamint a Szent Efrém férfikar és további neves művészek magával ragadó előadásait. Azok, akik a vasárnapot is aktívan

szeret-
nék tölteni,
részt vehet-
nek a 3. Operun

10 km-es futóversenyen. A verseny élményfutás, amely a természet és a kultúra szeretetének jegyében került a programba. A versenyzők Miklósa Erika operaénekesselel futhatják le a távot, a gyerekek 1 km-es gyerektáv teljesítésével vehetnek részt a programban. A nevezéseket a www.tiszatavifesztival.hu oldalon lehet leadni.

A velencei-tavi program részleteiről Rodics Eszter, a Halász-kastély igazgatója számolt be: a gálakoncert helyszíne június 18-án a kápolnásnyéki Csajághy Laura Szabadtéri Színpad lesz, a szombati program a Halász-kastélytól indul, és ide is érkezik vissza: hét állomást érint majd, többek között a sukorói református templomot, a pákozdi katonai emlékparkot és a dinnyési Hagyományörző Központot. A fellépők között lesz a Vox Mirabilis, Herczku Ágnes és Nikola Parov, az I Nuovi és a zeneakadémia ifjú operaénekes hallgatói. Az utolsó nap is tartogat izgalmakat, amikor sárkányhajózásra kerül sor, és a résztvevők különleges helyszíneken hallgathatják a Velencei-tó művészeinek egyedülálló produkcióit, gyönyörködhetnek a Velencei-tó nyújtotta természeti szépségekben. A sajtótájékoztató természetesen nem érhetett véget opera dallamok nélkül: Miklósa Erika és Pataki Bence duóját Harazdy Miklós zongoraművész kísérte.

(A részletes programot következő számunkban ismertetjük. Főszerk.)

Épül az új "refis" óvoda

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Minden közösség életében nagy öröm és kiemelkedő esemény egy új intézmény, épület létrehozása, mely egyben új lehetőségeket is rejt magában. Szébb, direkt erre a célra tervezett, modern körülmények között zajló oktató-nevelőmunka kezdődhet hamarosan a református egyházközségben, hiszen a Kálmán király utcában úgy nőnek ki az új óvoda falai a földből, mint eső után a gomba. Az új óvoda terveiről, megvalósításáról beszélgettem Kereszti Roland tiszteletes úrral:

– Egyszerre két nagy projekt zajlik a türkevei egyházközségben, hiszen a templom külső renoválása és a torony teljes cseréje, megújítása folyik, valamint egy teljesen új óvoda épül.

– Igen, valóban zajlik az élet, nagyon sokat és nagyon sokan dolgoztunk, dolgozunk a tervek megvalósításán.

– Mesélj egy kicsit az új óvodáról, kérélek!

– A Kálmán király utca 3-5. szám alatt folyik az építkezés, hiszen szeretnénk őszre befejezni a munkálatokat, és egy igazán a gyerekek igényeit figyelembe vevő környezetben folytatni az oktató-nevelő munkát. Jelenleg a Mátyás király utcában van két, ill. a Kossuth utcai alsós iskolaépület régen volt könyvtárban egy csoport szoba. Ez a szétszabdaltság szűnik meg azzal, hogy ebbe az új épületbe költözzünk át az ősz

folyamán. Tudvalévő, hogy a Kossuth utcai épületben ki kell alakítanunk egy informatikai termet, tehát az ott működő csoport szoba helyén adódik erre lehetőség. Korábban már átköltöztettük a könyvtárunkat a Kálmán király utcai felső tagozatos iskolába.

– Milyen lesz az új óvoda épülete?

– A részben pályázati forrásból épülő ovi három csoport szobát foglal magába számos más helyiséggel kiegészítve. Ilyen pl. a sószoza, a csoport szobákhoz kapcsolódó öltözők, tornaszoba, étkező stb. 470 millió forint áll rendelkezésünkre. Ez a lehetőség azt jelenti, hogy nem egy meglévő épületet alakítgatunk erre a célra, így lényegesen több ötletet tudunk megvalósítani, mely figyelembe veszi a gyerekek életkori sajátosságait és az óvoda református voltát is.

A tervezés időszakában napi több órát egyeztetünk a tervezővel telefonon, rengeteg időt, utánajárást kívánt az előkészítés, de azt gondolom, hogy a végeredmény mindenért kárpótol, megérte.

Képzeld el, hogy megérkezve az óvodába rögtön egy nagy mosolygós arc fogad, amit ablakokból állítanak össze! A csoportszobák mindegyikéhez egy-egy átrium tartozik tele növényekkel, magokat csipegető madárkákkal. A hullámos mennyezet a vizet jelképezi, tele lesz spotlámpával, ami pedig a csillagos eget szimbolizálja. Az épület fogadó terében az „Én vagyok az ajtó” krisztusi mondás jelképeként egy 8 méter széles és 5,6 m magas fal van, amelyen tizen egynéhány kisebb-nagyobb színes ajtó kapott helyet az előbb idézett mondásra utalva. Lesz egy üvegkorlátos függőhíd, melynek végén csúszda lesz. Kint az udvaron viakolorból kirakott bálna lesz, melynek szeme ivókútként funkcionál, de lesz egy szánkózó domb is. Az egész épület bibliai jelképek sokaságát foglalja magába. Egyszóval igazán gyönyörű, minden igényt kielégítő óvoda fogja a gyerekeket várni ősszel.

– Megemlítenéd, hogy kik az alkotók?

– A tervező Petri Zoltán volt, fővállalkozó Lisznyai Sándor, az ácsmunkákat pedig Kovács Sándor és munkatársai végzik, ők garanciát jelentenek a minőségi munkában.

– Kíváncsi vagyok, hogy minden a tervek szerint alakuljon, s őstől egy csodálattal, új óvoda várja a gyerekeket!

SZERETETHÍD TÜRKEVÉN

A Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda ebben a tanévben is csatlakozott a Szeretethídhöz, a Kárpát-medencei Református Önkéntes Napokhoz. 2011-ben volt először alkalmunk részt venni ezen a rendezvényen, azóta pedig évről évre jelen vagyunk. Utoljára pedig 2019. tavaszán az önkormányzattal karöltve a város különböző területein ültettek virágokat az újonnan készült virágládákba iskolánk diákjai.

A rendezvénysorozat története:

2009-ben indult a mozgalom a Magyar Református Szeretetszolgálat berkein belül, majd később pedig önálló mozgalommá nőtte ki magát. Az önkéntes program 15000 embert mozgat meg a határon belül és túl minden évben. Az önkéntes akció három területet ölel fel: környezetvédelem, szociális és fejlesztési programok. Egyik fő célja, hogy a Református egyház tagjain keresztül összefogást hozzon létre, olyan projektek megvalósításához, melyhez

közös erő kell, egyházon belül és azon kívül a szeretet jegyében. Ez kíváló alkalom arra is, hogy gyülekezetünk gyermekei, tagjai, tenni akarói olyan emberekkel dolgozzanak, tegyenek a közért, akik nem egyházi közösségünk tagjai, viszont a városért tenni akarnak. Festettünk padokat, biciklitárolókat, gondoztunk elhanyagolt egyházi sírokat, tanterem berendezéseit takarítottuk le.

Idén is folynak az előkészületek, hogy ismét együttes összefogással, a jelenlegi helyzetben is tegyünk városunkért, a teremtett világért a szeretet jegyében.

IM MEMORIAM POZSONYI KATALIN

DR. SZABÓ ZOLTÁN

20 évvel ezelőtt tragikus hirtelenséggel hunyt el Pozsonyi Katalin, a Petőfi Sándor Általános Iskola igazgatója.

Munkája a Petőfi Sándor Általános Iskolához kötötte, ahol nemzedékek sokaságának magyarázta és tette érthetővé a matematika rejtelmét. Diákjai rajongásig szerették, hiszen a mindig következetes, logikus gondolatmenetű tanár a szó nemes értelmében pedagógus volt, szeretettel fordult a gyerekekhez. Nem csak a gyerekek, a kollégái, munkatársai is nagyra tartották szakmai tudását, tisztelték, sze-

rették. 1980-1990 között igazgatóhelyettes volt, majd 1990-2001 között, haláláig az igazgatói feladatokat látta el az iskolában. 2001 tavaszán az Önkormányzat által kiírt igazgatói pályázatát, az újabb megbízásra benyújtotta, amelynek elbírálása folyamatban volt a halála pillanatában. Túrkeve Város Önkormányzatának saját halottjaként vettünk tőle végső búcsút a Ducza temetőben.

Halálának 10. évfordulóján, 2011-ben, a Petőfi Sándor Általános Iskola aulájában emléktáblát helyeztünk el emlékére.

HÚSZ ÉV UTÁN POZSONYI KATALIN EMLÉKÉRE

TÖRÖK RÓBERT

Nem ment sehogy sem azoknak a fránya egyenleteknek a megoldása. Pedig figyeltem az órán, ittam a matematika, akkoriban számtan-mértan tanárnő minden szavát, még sem boldogultam. 1980 őszén jártunk, osztálytársaimmal közösen jól éreztük magunkat az iskolában, csak azok az egyenletek ne lettek volna számtan órákon.

-Délután korrepetálás lesz, aki akar, jöhet - szólt tanárnő óra végén.

El kellene mennem, tűnődtem magamban, csak az a baj, hogy kézilabdaedzés is lesz, morfondíroztam, mint aki nem tud dönteni. Végül a közelgő számtan dolgozat fenyegető ténye, és azok a fránya egyenletek továbbra is érthetetlen világa meggyőzött: megyek korrepetálásra. Tanárnő türelmes volt, lépésről lépésre magyarázta a titkot.

- Ha innen elveszünk 3-at, akkor a másik oldalról is el kell vennünk

hármát, ha itt szorzunk 2-vel, akkor amott is szorzunk kettővel. Így fokozatosan, lassan araszolgattunk a megoldások felé. Megoldottunk nem egyet, sokat.

-Tudod Robi, az egyenlet megoldás titkának megértéséhez rengeteg feladatot kell megoldani önállóan! -adta a jó tanácsot tanárnő. Ezt megfogadva hazamentem és elkezdtem újból, de most már egyedül az egyenleteket megoldani. Az egyszerűbbek után jöttek a nehezebbek, s egyszerre derült égből villámcsapásként megvilágosult előttem minden. -Ilyen egyszerű ez, kiáltottam és folytattam a nehezebbekkel. És jött a számtan dolgozat, nem félttem már tőle, igaz 4-es lett, de már ismertem az egyenletek titkát. A tanárnő pedig csendben mosolygott, hiszen rávezetett a tanulás kacifántos útjára, amiért örökre hálás vagyok neki. Nyolc év múlva már kollégaként üdvözölt,

akkor már a fiúiskola igazgatójaként. Egy évre számítottam maradni a fiúiskolában, de tanácsára hallgatva a tanári pályán maradtam. Jó és figyelmes, időnként szigorú igazgató volt, de tiszteltem és szerettem. Váratlan és korai halála nagyon megdöbbentett engem és az egész közösségünket egyaránt. Én különösen sokat köszönhettem neki. Elindított a pedagógusi pályámon, ahol azóta is, immár 31 éve folyamatosan dolgozom, utóbbi időszakban igazgatóként is. Nagy felelősséggel törekszem ellátni feladataimat, mert erre kötelez kollégáim tisztelete, mert erre kötelez néhai igazgatóm öröksége. Immár kerek húsz éve nincs közöttünk. De jelen van emlékeinkben, iskolánk történetében, kiváló tanulóink díjazásában. Köszönöm neked Pozsonyi Katalin az útnak indítást, köszönöm támogatásodat. Nem felejtünk el, nyugodj békében kedves Igazgatónő!

Nomád vendég a városkertben

DR. HERCZEGH ADÉL

Meglepve hallottam kollégámtól, hogy egy magányos lány érkezik a városba, aki ló elhelyezésben kér segítséget. „Lóval jön?” – lepődtem meg. „Honnan?” Kollégám vállát vonogatta, mintha ez mindennapos dolog lenne, de nekem felkeltette az érdeklődé-

sem a dolog. Persze a lóháton érkezés koránt sem a legmeglepőbb fordulat volt az érkezésben, ezt rögtön megállapítottam, ahogy találkoztunk egy rövid beszélgetésre a Nimfea kézműves háza előtt, a Városkertben. Valamiféle hagyományörző öltözet, s

mintha egy kuntörténelmet bemutató illusztráció elevenedett volna meg előttem öltözetben, megjelenésben. Göllöncsér Oláh Nóra Makó-Bogárzóból indult útnak egymaga, azaz lovával, hogy keresztül szelje a Magyar Alföldet, és útba esett Túrkeve is.

– Hol kezdjük a beszélgetést? Mégis honnan, hová, mi járatban?

– Van egy történelmi hagyományörző csapatunk, a Viharsarki Gorzsák, ami a VÁTÉSZ Népfőiskola Egyesületen belül működik. Tulajdonképpen a Regnum Fest-re szerettem volna ellovagolni a Viharsarki Gorzsák zászlaja alatt egy csapattárrsal együtt, de ezt a vírus keresztbe húzta, így egyedül indultam el. A végső célom Szabolcs, vagy esetleg egy ismerősöm szeretné, hogy Szerencsre elmenjek. Ebből csinálók egy kisebb filmet, amit fel is fogok használni, mert nálunk is alakul egy történelmi hagyományörző és fenntarthatóságról szóló Ég Zendület összejövetel, Makó-Bogárzó pusztán, és jól jöhetnek a tapasztalatok az utazásról. Tulajdonképpen ennek a tervnek az égisze alatt lovagolok. Korábban is volt már ilyen utam, most annyi a különbség, hogy akkor egy szűk 200 km-t tettem meg egy 1 hónappal korábban kifogott hucullal, szőrén, most a saját lovamon, egy 100-150 éves fanyeregben lovagolok, kb. 300 km-t. A rövid út kb. 270 km, de már most Túrkevéen is hatalmas kerülőutat tettem, mert anynyira gyönyörű, varázslatos

volt a táj, hogy muszáj volt kitérni.

– Mennyi idő a teljes út?

– 10 napos út, 20-30 kilométerenként vannak szállásadóim, kivéve Balmazújváros és Tiszaeszlár között, azt egyhuzamban teszem meg, ami a térkép szerint 55 km, de várhatóan 60 plusz kilométer lesz.

– Mennyire megy könnyen a közlekedés? Pusztákon keresztül, légvonalban, földúton, toronyiránt?

– Pont egy hete lettem életemben először okostelefon tulajdonos, e miatt az út miatt, amit nem telefonként használok, hanem GPS-ként és kameraként. Ez a segítség jól jön a tájékozódásban.

– Az útnak mekkora szakasza műút, mennyi földút, és mennyi árkon-bokron át?

– Nagyon nagy, talán 95% földút. Hihetetlen, de át lehet szelni az országot földutakon. De néha letérek, pl. itt a túrkevei pusztán tettem egy kis kitérőt.

– Praktikus szoknyában lovagolni?

– Ez egy ruha, és alatta van egy alsógatya, aminek van egy nagy középső része és van hozzá egy nemezharisnya, ami a térdet is védi. A nemezharisnya végén van egy talp nélküli, talpán varrott cipő. Most van

egy olyan feltételezés, hogy tulajdonképpen a cipő alá még jön egy bőrharisnya, így ez tulajdonképpen a talpa, a csizmának az elődje. Ez jobb a lovagláshoz, mert a talpas csizma beleakadhat a kengyelbe, veszélyes. Azért is szokták szeretni, ha egy kicsit bő. Vannak ismerőseim, akik kifejezetten szeretik a lötyögő csizmát, mert abból könnyen ki lehet húzni a lábat, ha beakad a kengyelbe. Na, ez meg olyan, hogy nincsen talpa, tehát ez önmagában csúszik ki a kengyelből.

– Miért kell, hogy kicsússzon a kengyelből?

– Ha az ember véletlenül le akar esni a lóról.

– Miért akar valaki leesni a lóról?

– Senki nem akar, de előfordul. Ha mondjuk, megugrik

a ló. Az én lovam például a traktortól, kamiontól és a busztól fél, de igazából idáig a legnagyobb akadály, - attól féltem az egész út során - a gyomaendrődi híd volt. Isten segedelmével, és szerencsénkre nagyon kedvesek voltak az autósok, mögöttünk is lassan, feltartotta az autós a menetet, a másik oldalon pedig meg is állt a híd előtt.

– Az időjárás mennyire bánt az utazás során?

– Eléggő, bár voltunk esőben is, sőt távolról villámlott az ég, volt mennydörgés, de a vihart nem kaptuk el, csak az esőt. A kabát kiválóan véd, és van egy gypajú kendőm.

– S milyen az út? Hogy tettyik a túra eddig?

– Varázslatos! Most például teljesen le vagyok nyűgözve

a Túrkeve környéki Nemzeti Parki területektől. Nem tudom, mennyire ismerik a túrkevei lakosok, mert mivel én van, amikor a hétköznapi ember egyszerűen azt sem tudja, mi van a saját határában? Nálunk is van nemzeti park, nálunk is van pusztta, amiben hatalmas lápvilág van, de amit itt láttam, az tényleg lenyűgöző, ezek a tölgyerdők például elképesztőek! Elmentem egy gátör háziga a Berettyó mellett. Ott is elbeszélgettem egy emberrel, ő mesélt a Sárrét történelméről. Fantasztikus milyen élővilágot látok mindenfelé és itt értem meg, hogy a tölgyesek is szerves része a hagyományos alföldi életvilágnak.

– *Mennyire megy könnyen a szállás, lóelhelyezés napról-napra?*

– Vannak jó kapcsolataim, batárok, úgyhogy megy. A vége felé voltak nagyobb kérdőjelek, hogyan is lesz, hogyan fogok felérni Szabolcsba. Kiderült, hogy ott egy félreértés volt, azt hitték, hogy 1 hónappal később fogok érkezni, de már ez is rendbe van téve.

– *Lesz-e valami rendhagyó szándék? Mostantól kezdve évente köszönhetjük, köszönhetünk Túrkevéen, vagy ez egy egyedüli eset és soha többé lóra sem ülsz?*

– Meglátjuk. Nagyon tetszik az út. Otthon, a tanyán vannak persze kötelességeim, és van munka a BogÁrtér kézműves vállalkozással és a csapattal is, de szeretném folytatni valamilyen módon ezt a lovas utazást. Nagyon tetszik, hogy találkozom emberekkel, élethelyzetekkel. Mindenki csinálja a maga megélhetését, ebből én is tanulok, meg remélem, mivel nagyon sok kisvállalkozóval találkozom, és azzal, hogy akár őket is filmvégre kapom, be tudom mutatni

tágabb közösségnek is.

– *Most merre tovább Túrkevről?*

– Karcag, a Bene Sándorék tanyájához. Azt mondta menjek végig a gáton, és a gát és a 4. számú út találkozásánál fogunk találkozni, mert ők is elém jönnek lóval, azt hiszem, öten lesznek, és aztán megyünk szürkemarhákat terelni. Ők a Pusztai Róka csapat, Karcagnak az a kun neve. Ők is egy hagyományörző csapat, erősen lovas szemlélettel. Az én csapatom, meg valamennyi más csapat is foglalkozik lovakkal, de ki mire milyen arányban: van, aki inkább több hangsúlyt fektet mondjuk az anyagi kultúrára.

– *S mivel foglalkozol, amikor épp nem az országot járod lóháton?*

– Éldegélek magamban a tanyámon, Makóbogárrón, kint a pusztán, pár szomszéddal van, hogy segítséggel. Pár kilométerenként vannak szomszédjaink, a magányhoz hozzá vagyok szokva. Tehát nem szokatlan a magány, ugyanakkor nagyon szeretem a társaságot. De például a tegnapi napon itt Túrkeve határában tényleg jó volt ezen a szép tájon egyedül bóklászni a lovammal.

Sok dolog iránt érdeklődtem, tanultam életem során, azt hiszem kalandos életem volt. A kézművesség érdekel legjobban. Fazekaskodtam vagy 8 évig, amit most bizonytalan ideig felfüggesztettem. Most helyette viseleteket varrok, azt is már régebben elkezdtem. Kb. 8 évvel ezelőtt elkezdtem viseleteket varrni és azokban járni, aztán az átment gyűjtésekbe. Most újra varrok, csak inkább történelmi viseleteket. Emellett építem tovább ezt a BogÁrtér egésze alatt,

több emberrel, csapattal.

– *Ez a ruha is saját gyártmány?*

– Ami ruha látható rajtam, annak a karja le van szűkítve, selyemből van, a piros része sűrű szövésű, nagyon jól ellenáll minden kiképzésnek, viszont az ujj vége kimondottan hosszabb, mint a kezem, így amikor fölgűrődik a csuklómon szigeteli azt. Aztán ha nagyon hideg van, felhúrom a kézfejemre, akkor nem fázik úgy, sőt van egy bélelt, ujjatlan bőrkesztyűm is hozzá.

– *Zárásként esetleg valami tanács a Túrkeve újság olvasóinak?*

– Igazából azt tudom mondani, feltétlenül ismerjék meg a környezetüket, ha még nem tették meg. Ismerkedjenek meg a Nagysárrétel. Az Alföldnek rendkívül

mély, titokzatos és elvarázsoló történelme van és ez a táj része ennek a csodás múltnak. Figyeljenek a tájra, és az emberekre, szomszédokra. Forduljanak a kis vállalkozók, kiskézművesek, kistermelők felé. Becsüljék a régi dolgokat, hagyaték-ból is van csomó olyan dolog, amit nem szabad úgy kezelni, hogy elavult, vagy ósdi, mert azt értékelni kell egy tárgyban, hogy a tárgy az Isten, a föld teremtese, ezek rengeteg időt átvészeltek és tartósak, működnek. Becsüljék a tájat, az embert, a múltat, és a tárgyakat is, amelyek körül veszik őket, s legyen bennük tisztelet a hagyományok iránt

– *Remélem lesznek, akik megfontolják ezeket a tanácsokat. Jó utat kívánok az út hátra lévő részére, és köszönöm a beszélgetést!*

KERTI „SIVATAGOK”

TISZTASÁGMÁNIA MÁSKÉPP

TÖRÖK MÁRTON

A cím alapján akár a környezetbarát tisztítószerekről is lehetne szó ebben a hónapban, de ezt a témát inkább egy másik alkalommal vesszük ki. A jelenlegi lapszámban egy ennél komolyabb, világszerte elterjedt, de valójában kevesek által észlelt jelenségről lesz szó: az ökológiai tisztaságmániáról. Mit takar a fogalom?

Ha csak a kertészeti magazinok fotókkal illusztrált oldalait pörgetjük át, egyértelművé válik számunkra, milyen az úgynevezett „szép” kert: gyönyörű zöld pázsit, amelyet gondosan ápolt virágzó egynyáriak, esetleg évelők, centiméterről centiméterre átgondolt terv alapján nyírt sövények és néhány díszfa alkot. Utóbbiakkal szembeni határozott követelmény, hogy ne szemeteljenek. A szegélyek élesek, és egyértelműen határolják el egymástól a különböző növényhabitusokat, a gyeptől a gyommentes – minősége alapján nevezhetjük már inkább pázsitnak. Gyom? Elképzelhetetlen. Beporzó méhek vagy pillangók? Elvértve.

Ezekben az „álomkertekben” a természet szinte halott. Hiszen úgy vannak vele a gondos gazdák: ha már ennyi energiát befektettek a tökéletes kertbe, akkor oda kártevő, vagy – az ő véleménye alapján – oda nem illő növény (például gyomnak tekintett növény) a lábát be ne tegye. Ennek érdekében pedig készek a legbrutálisabb gyom- és rovarirtókat is bevetni. Az összkép tetszetős, ha valakinek ez a szép. Cserébe viszont elképesztő energiákat emészt fel, és elképesztő pusztítással jár ennek az idilli állapotnak a fenntartása.

Ezt a fajta ördögi kört a britek tökélyre fejlesztették. A méltán világhírű angolkertek a szigetországban nemcsak az előkelő hivatalok vagy közintézmények környezetét díszítik, a magánemberek otthoni kiskertjeiben is felütötte fejét az ökológiai tisztaságmánia. Gyeptől ott csakis gyommentesen és rendszere-

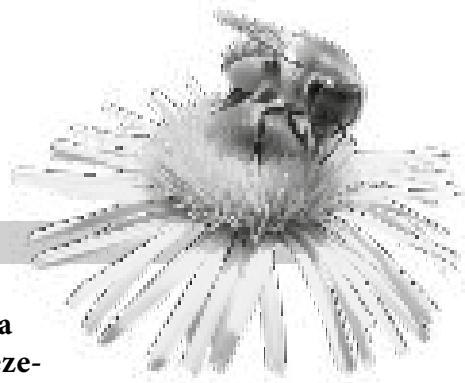
sen, meghatározott napszakban öntözve lehet szép. Virágok, szegélyek, nyírt sövények és bokrok, tipp-topp járdák és utacskák; ennyi kell csupán, hogy napi újabb egy-két órával több házi- és ház körüli munka termelődjön. „Cserébe viszont gyönyörű a kertjük!” – mondhatnánk. „Cserébe viszont az országuk biodiverzitása odaveszett” – hangozhatna a mindent elsöprő felelet.

Sajnos igaz, ami igaz: a gyönyörű kertkultúrájáról ismeretes Nagy-Britannia ökológiai válságot szenved el. Madárvilágát tekintve az ország mélyponton van. A madarászok a házi veréb populációjának összeomlásáról beszélnek, fecskét rég láttak már, a ragadozó madarak megfigyelésének lehetősége pedig csak néhány szerencsés és elszánt embernek adatik meg. Érdekes, hogy az országban az 1950-es években körülbelül 30 millió sünn élhetett, a jelenlegi előrejelzések alapján viszont

Mindent, ami arra irányul, hogy környezetünket sterilizáljuk. A rendezettség ál-érzetét kelti a „tiszt” udvar, amelyre sok jelzőt lehet használni, de a rendet nem: a biológiai rend ugyanis ezekben a kertekben a feje tetején áll.

2025-re teljesen kihalhat az országból ez a faj. Miért? A sünnök táplálékul szolgáló bogarakat a szorgos ökológiai tisztaságmániában szenvedő kertészek szinte teljes egészében kipusztították. Hogy megelőzzék az élővilág teljes összeroppanását, országos programot hirdetnek a biodiverzitás megmentése érdekében (Keep Britain Messy), amelyben a hétköznapi emberek aktív részvételére is feltétlenül számítanak.

A BBC itthon is népszerű Gardener's World (A kertész kertje) című sorozatában az utóbbi 1-2 év epizódjaiban már nem a nyírt gyeptet és a gyommentes virágágyást népszerűsítik. A brit kertészek fejében éppen zajló hatalmas fordulatnak lehetünk szemtanúi. Folyamatos említés és hivatkozási alap a biodiverz kert, amelyben helye van a méheknek és egyéb beporzóknak, a gyíkoknak, szúnyogoknak; külön öröm, ha sünn látogat a kertbe, esetleg

egy madárpár fészkel a fán.

Mi a tanulság? Ahhoz, hogy elérjük a Nagy-Britanniára jelenleg jellemző mélypontot, még néhány évig folytatnunk kell a mostani fenntarthatatlan kertművelési kultúránkat. Szórunkunk kell mérték nélkül a gyomirtót és a rovarölőt, minden héten akkurátusan le kell nyírnunk a fűvet az egész telken, lehetőleg egyszerre, hogy egyetlen fűben lapuló apró rovar se tudjon elmenekülni, gyomlálunkunk kell szüntelen, és fákat kell kivágnunk. Ha mindezt szépen betartjuk, talán tíz év múlva mi is elmondhatjuk: *„Végre, nincs fecske, szerencsére a verebek sem zajonganak már. Rend van.”*

Ha ez a jövőkép mégsem olyan kecsegtető számunkra, akkor pár apró, igazán könnyen megszokható és vég-

rehajtható kertészeti tippet építsünk be kerti teendőink közé.

Fűnyírás? Csak ott és akkor, ha muszáj. Nem kell hetente kétcentsre gyalulni a gyepet. Nem attól szép, ha egyöntetű. Sokak szemében lustaságnak vagy igénytelenségnek tűnhet, ha megmarad egy-egy vadvirágos, magas fűvű folt a kertben. A valóság az, hogy ez életmentő lehet számtalan apró élőlény számára.

Gyomlálás? Kézzel-késsel, ha muszáj. Ha nem bírjuk legyőzni az ökológiai tisztaságmaniáinkat, és mindenképpen gyomlálni szeretnénk, a legvégső esetben se fogjunk gyomirtót. Mi sem örülnénk, ha egy vödör savat öntenének a nyakunkba.

Vegyszerhasználat a kertben? Erre nem igazán létezik kivétel, jó indok.

Egyszerűen ne használjunk vegyszert a saját környezetünkben. Amit nem eszünk meg, azt azért ne permetezzük, amit pedig megesszünk, azt azért. Mégis mit árul el valakiről az, hogy mérgezi a saját környezetét?

Természetesen minden megszőkást nehéz megváltoztatni, így van ez az ökológiai tisztaságmaniával is. Nem kell, nem is lehet egyik hétről a másikra átállni. Kezdjük kicsiben! A következő hétvégén, ha fűnyíró ragadunk, a kert egyik szegletében hagyjuk meg a fűvet, és kezdjük el figyelni, hogyan kúszik be a megmaradó területre a valódi kerti élet.

Minden NEM! mellé kell egy IGEN! is. Ezen elv mentén a következő hónapban tippeket adunk, hogyan lehet pár egyszerű lépéssel visszacsempészni a biodiverzitást, az életet a kertünkbe.

DR. HERCZEGH ADÉL

A FÖLD NAPJA

Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot? - Hiszünk a Föld Napja mozgalom jelmondatában, ugyanakkor tudjuk azt is, hogy a változtatáshoz tenni kell. Sok apró lépéssel, összefogással. És tanítani, nevelni is kell. A környezetünkben lévőket is, de leginkább a gyerekeket. A jövő generációira nagyon nagy feladatok várnak a Földünk megmentése érdekében.

Ezért A Föld Napja alkalmából leginkább a gyerekeket szólítottuk meg és nem kis meglepetésünkre igen sokuk jó szívvel és jó kedvvel csatlakozott faültetési akciónkhoz. Ezért mind a Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda, mind pedig a Petőfi Sándor Általános Iskola diákjait dicséret illeti. Köszönet a nap folyamán tanúsított aktivitásukért! A faültető akciót figyelemmel kísérte Sallai Róbert Benedek polgármester és Kántorné Bíró Emília alpolgármester is, akik emléklappal és csokival kedveskedtek a szorgalmas gyerekeknek.

A történet azonban nem most, hanem még az elmúlt évben kezdődött. Önkormányzatunk bekapcsolódott az Agrárminisztérium által meghirdetett és az Országos Erdészeti Egyesület segítségével koordinált Országfásítási Programba, melynek keretében minimum 10, maximum 30 fát igényelhetek a települések. Nagy örömeinkre, sikerült a maximálisan igényelhető fa mennyiséget megnyernünk, így meg is érkezett a 30 darab gyönyörű magyar kőris fajtájú facsemeték. A minisztérium teljes ültetési csomagot biztosított, így kaptunk a nagyméretű

földlabdás sorfák mellé támasztókarót, mulcsot és favédő rácsot is. Mindezt nagyon jó szívvel kell megköszönnünk ifjabb Dékány Bélának, aki lelkes lokálpatriótaként segíti a várost szakértelmével, tenni akarásával. Ő volt az, aki felkarolta és végig vitte ezt a pályázatot, a Föld Napján pedig az ő irányításával történt meg a fák elültetése a Kenyérmezsei és Kinizsi utcák egy szakaszán.

Bízunk benne, hogy az utcában élők szívesen fogadják és óvják, talán néha majd meg is öntözik a nyáron dús árnyékot és jó levegőt adó, madárdaltól hangos fákat! S talán majd minden arra járó túrkeveinek és a hozzánk érkező vendégeknek is öröme szolgál ezeknek az utcáknak egyre szépülő látványa.

A faültetési akcióban részt vevő további segítőknek is nagyon köszönjük önzetlen munkájukat: Kaszanyi Ildikónak, aki térképével segítette a fák megfelelő helyének kijelölését annak érdekében, nehogy elvágjunk valahol egy közmű vezetőket, a Városgondnokság munkatársainak, akik a fáknak ültető gödört ástak, szállítottak és szerszámokkal látták el a lelkes ültető brigádot, a tűzoltóinknak, akik soha semmiből nem maradnak ki, így most is ott voltak és az öntözés mellett minden olyat is csináltak, amire éppen szükség volt, és néhány önkéntes fiatalembernek, akik csak jöttek, mert segíteni szerettek volna.

Szép volt így ez a nap, legyen még sok ilyen! Vigyázunk környezetünkkel!

Ültess fát!

*Hogyha mást nem,
lombot ad.*

*Árnyékában megpihenhetsz,
gondot ő xvisel reád.*

*Jó tavasszal nyit virágot,
messze érzed illatát.*

*Kis madárka száll reája,
ingyen hallgathatod szavát.*

Ültess fát!

(Jókai Mór)

VEZET VAGY MOBILLOZIK?

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Elég egyetlen pillanat, egy félrevetett pillantás és máris kész a baj. Szakértők szerint az autóban, vezetés közben történő mobilozás az új ittas vezetés. Az erre vonatkozó büntetések általában enyhébbek ugyan, mint egy ittas vezetés esetén, mégis egyre többen esnek áldozatul. Telefonálhatunk ugyan a volán mögött, de ennek megvannak a feltételei, hogy ne veszélyeztessük sem a magunk, sem utasaink, sem pedig más emberek életét. Az elmúlt húsz év alatt a mobiltechnológia rengeteget fejlődött, ezért a KRESZ ezzel kapcsolatos bejegyzése is bővült. Mégis hiába tették egyértelműbbé a volán mögötti mobilozás szabályait, úgy tűnik, ez még mindig nagyon kevés, hisz az ebből adódó balesetek száma folyamatosan nő.

Európa több országában is a volán mögötti telefonhasználat kimagasló baleseti okká vált. Magyarországon az egyik biztosító felméréséből kiderült, hogy tízből négyen használják telefonjukat vezetés közben, közülük öt ember pedig válaszol is az üzenetire. A kutatás egyértelműen kimutatja, hogy az emberek nem tudják, mi tilos és mi szabad. A szabálytalanul közlekedő, vagyis a mobilo-

zó sofőrökre a hatóságok büntetést szabhatnak ki. Vezetés alatti telefonálás esetén a helyszíni bírság tízezer forint. Abban az esetben viszont, ha a vétkes sofőr nem ismeri el a felelősségét, szabálysértési eljárás indul ellene, később pedig az ártatlanságát sem tudja bebizonyítani, az összeg húszezer forintra emelkedik, a telefon kézben tartásáért pedig még három büntetőponttal is gazdagodik. Magyarországon egyelőre bírság jár a vezetés közbeni mobilozásért, de vannak olyan országok, ahol a jogosítványt is elveszik, ha a sofőr telefonál. Egy vezetés technikai oktató is szemléltette, mi történik, ha csak egy pillanatra is, de levesszük a szemünket az útról. A baleset azonnal megtörténhet, legyen az egy útra szaladó ember vagy egy előttünk hirtelen fékező autó.

A mostani cikknek szomorú apropója van. A közelmúltban kilenc ember halálát okozta, hogy a sofőr vezetés közben mobilozott. Azért, hogy hasonló tragédiák ne forduljanak elő, már évek óta tiltja a KRESZ a mobiltelefon használatát vezetés közben. Bár ezt nyilván sokan tudják, mégis számtalan esetben tapasztalható, hogy vezetés közben használ-

ja a gépjármű vezetője a készülékét. Mit is jelent ez pontosan? Mit tilt a jogszabály és mit mondanak a bíróságok?

Mit mond pontosan a KRESZ?

A közúti közlekedés szabályait egy rendelet tartalmazza, az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet, vagyis a KRESZ. A közlekedésben résztvevőkre vonatkozó általános rendelkezések között található az előírás, mely alapján nem lehet vezetés közben mobilozni. A szabály pontosan így szól:

„A gépkocsi vezetője menet közben kézben tartott mobil rádiótelefon nem használhat.”

Jó, hát ez elég egyértelműnek tűnik, hiszen azt mondja, hogy kézben tartva nem lehet mobilt használni. A szabály azonban mégsem tűnt egy ideig egyértelműnek, hiszen a bíróságok foglalkoztak a kérdéssel. De mi váltotta ki a bizonytalanságot? Milyen kérdés merült fel a tiltással kapcsolatban?

A bíróság elé került egy eset, ahol egy ellenőrzés során egy sofőrt járművezetés közben kézben tartott mobiltelefon használatáért büntettek meg. A jegyzőkönyvben azt rögzítették, hogy a sofőr a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, úgy nyilatkozott, hogy „a hívást azonnal kinyomta”. A vezetés közbeni telefonhasználat megtiltása a közlekedés biztonságát szolgálja, mert a mobiltelefon használata elvonhatja a gépjárművezető figyelmét és veszélyhelyzet alakulhat ki. A veszélyhelyzet kialakulásához bármilyen rövid időtartamú mobiltelefon-használat elegendő, így a mobiltelefon egyik gombja megnyomásának időtartama is.

Vagyis minden tiltott, amikor a mobiltelefon funkcióját használják. Ilyen a beérkező hívás fogadásának visszautasítása is.

Vigyázzunk magunkra és egymásra az utakon!

MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰEK FIGYELMÉBE

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

A megváltozott munkaképességű embertársaink számára is nagyon fontos, hogy legyen munkahely városunkban, továbbra is hasznos tevékenységet tudjanak folytatni ezek a lakosok. Többen kértek segítséget a polgármestertől ez ügyben, aki természetesen utána is járt a lehetőségek feltérképezésének.

A túrkevei munkáltatók sajnos a Covid helyzet miatt nem tudnak több megváltozott munkaképességű embert foglalkoztatni, ugyanis a foglalkoztatási lehetőségek sokkal szűkebbek és legtöbb helyen a meglévő munkaerő állomány megőrzése is nehézségeket okoz.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Munkaügyi Központnál sincs jelenleg olyan forrás, amely az önkor-

mányzatoknak nyitna lehetőséget a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására.

Ezt követően a Munkaügyi Központ vezetőjének segítségével Sallai R. Benedek polgármester kapcsolatot létesített egy EFOP.1.1.1. Európai Unió program megyei területi koordinátorával, Tóth Andreával. Ez az EFOP program kifejezetten megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásáról szól és Tóth Andrea megyei szinten igyekszik segíteni minél több területen ebben a témakörben közvetlenül.

A város polgármestere és az EU-s program koordinátorának egyeztetése alapján két pontban indult el a megoldás keresése:

1. A meglévő Jász-Nagykun-Szolnok megyei olyan munkahelyekre, ahol megváltozott munkaképességű munkavállalókat alkalmaznak, Tóth Andrea jelenleg is közvetít ki megváltozott munkaképességű embereket és ilyen módon próbál segíteni a munkaerő-munkahely kapcsolat megteremtésében. Elmondása szerint Túrkeve közeli településeken is vannak ilyen munkahelyek (pl. Kenderesen), így azt javasolta, hogy személyesen

hozzá forduljanak azok a megváltozott munkaképességű személyek, akik szívesen dolgoznának a jövőben. Telefonos elérhetősége: +36 20 821-6672. Mindenkinnek segít, akinek tud.

2. Ezen EFOP program keretein belül Sallai R. Benedek polgármester segítséget kért abban, hogy Túrkevére telepítsenek olyan munkáltatót, aki szívesen foglalkozna megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásával. Az első egyeztetések hamarosan megtörténnek, de ez még nem ígéret, mindössze azt jelenti, hogy a város vezetése mindent megtesz annak érdekében, hogy Túrkevére települjön olyan munkáltató, aki kifejezetten megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatására épít.

Mind a képviselő-testület, mind a polgármester elkötelezték abban, hogy szélesítsék a megváltozott munkaerőpiaci helyzetű emberek lehetőségeit városunkban és segítsék azokat a potenciális foglalkoztatókat, akik hajlandóak Túrkevéen ilyen munkahelyeket létrehozni. Természetesen közreadjuk a legfrissebb eredményeket e témában, de addig éljenek a Tóth Andrea által felkínált segítséggel a megadott telefonszámon.

A 30 ÉVES TÚRKEVÉÉRT ALAPÍTVÁNY HÍREI

DR. SZABÓ ZOLTÁN

Civil szervezetünk kiadásában megjelent TAKÁCS MIHÁLY „Az én hatosom” című verses kötetének 2., bővített kiadása, FÜLEKI GÁBOR festőművész illusztrációival.

A könyv 1500 Ft-ért megvásárolható Túrkevéen a VIKY Könyv és Kreatív Sziget Széchenyi utcai üzletében.

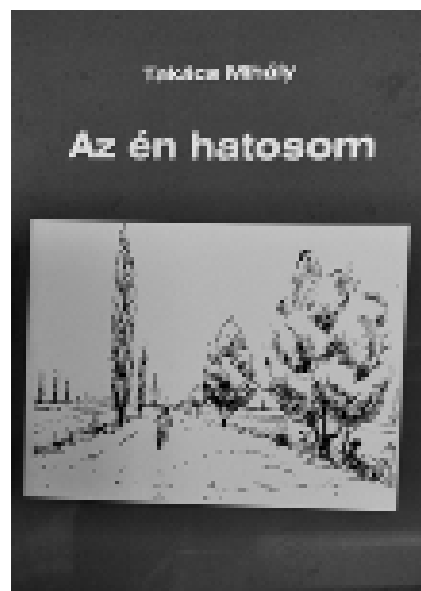
A verses kötet 1. kiadása 1993-ban jelent meg a POLIVITAS BT. finanszírozásában.

A verses kötet mostani kiadásával kegyelettel adózunk Takács Mihály és Füleki Gábor emléke előtt.

A Túrkevéért Alapítvány Kuratóriuma kéri az adófizető állampolgárokat, hogy zeneiskola fenntartó, kulturális és más értékteremtő tevékenységét támogassa adója 1 %-ával.

Adószámunk: 19221678-1-16.

Támogatásukat köszönjük!

A Madarász Károly Művelődési Ház és Könyvtár áprilisi programjai

PETŐNÉ FÁBIÁN ERZSÉBET

Nagyon tartalmas áprilisi hónapot zárhattunk le, mind a Művelődési Ház, mind a Városi Könyvtár részéről.

Nagy izgalommal készültünk a húsvéti ünnepekre, amely a kereszténység legnagyobb ünnepe. Napjainkban sokak számára a tavasz beköszöntését, a természet megújulását jelenti. A Petőfi térre beköltözött két hétre egy népes nyuszicsalád, velük fotózkodhattak a gyerekek, városunk vidám színfoltja lett az ünnep alatt. A város lakossága nagy örömmel fogadta. A nyuszicsalád megálmódói Sudár Anette, Kurgyis Lajos, Gaál Erzsébet és Dékányné Madarász Piroska.

A húsvétra online módon is készültünk, a Városi Könyvtár egy héten keresztül mindennap készített egy kis válogatást facebook oldalán a „Húsvét régi képeslapokon” című könyvből, mely Egri János gyűjteményét tartalmazza. Az érdeklődők számára Húsvéti népszokások - Folk Kvíz címmel hirdetett meg játékot a Városi Könyvtár. Sok válasz érkezett, az egyetlen hibátlan megfejtést Czeglédi Erzsébet tanárnőtől kaptuk. Díjazásban részesült még Csatári Ádám. Nyereményüket a könyvtárban átvették, örülünk, hogy ismét sokan játszottak velünk.

Ezzel párhuzamosan a Művelődési Ház locsolóvers-mondó versenyt hirdetett, melyre 10 év alatti gyerekek jelentkezését vártuk. A locsolóver-

sek kizárólag népi költsékek lehettek. A maximum egy perces szavakat a Művelődési Ház facebook oldalára töltöttük fel, hogy mindenki számára elérhetőek legyenek ezek a szép köszöntők. A résztvevő gyerekeknek köszönjük a szép verseket. Nagy Lacika, Tóth Karcika, Lakatos Dávidka, Csípő-Herczegh Kristóf, Csípő-Herczegh Benedek, Tóth Ákos, Lakatos Ricsike, Baade Odin és Fábíán Sancika látható és hallható oldalunkon.

A magyar költészet napját Magyarországon 1964 óta április 11-én, József Attila születésnapján ünnepeljük. Ebből az alkalomból minden évben irodalmi előadóstekkel, könyvbemutatókkal és más rendezvényekkel tisztelgünk a magyar líra előtt. Sajnos a pandémia miatt a minden évben meghirdetett szavaloversenyt online módon kellett megrendeznünk.

Gyermek és felnőtt kategóriában a versenyre bármely magyar költő versével lehetett nevezni. Nagy örömmel hallgattuk a szebbnél-szebb verseket, köszönjük mindenkinek a részvételt.

Az alábbi eredmények születtek:

1-2. osztály kategória:

1. Darvasi Emese Hajna
2. Kiss Virág
3. Balogh Bende Balázs

Különdíj:

Debreczeni Andrea,
Madaras Áron Dániel,
Pápai Hanna,

3-4. osztály kategória:

1. Simon Judit Mária
2. Dobra Fanni
3. Boda Botond

Különdíj:

Kántor Kata, Németh Nóra

Középiskolai kategória:

1. Molnár Máté

Óvodás korú különdíjazottjaink:

Baade Odin, Gulyás Szófia Zselyke, Mihály-Kurucz Lia,

Felnőtt kategóriában emléklapot vehetett át Orosz Brigitta.

A Föld Napja kezdeményezés minden év áprilisában felhívja a figyelmünket a Föld természeti környezet-

nek megóvására. A Föld Napját április 22-én ünnepeljük, ebben az évben a világon az 51., Magyarországon a 31. alkalommal. A 2021-es év jelmondata: „Egy nap a holnapért, a klímáért.” Az idén ez a világnap is más értelmet kapott a járvány miatt, tudatosította bennünk, hogy vigyázzunk a Földre, egymásra és a saját egészségünkre is. Legyünk tudatosak, óvjuk, védjük azt a kincset, amit „unokáinktól kaptunk kölcsön”.

A Föld Napjára kihívásokat hirdettünk az alábbi témákban: Mondj nemet a műanyag flakonokra! Komposztálj! Nylonzacskót? Köszönöm nem!

A #2021lépés# kihívásunkat 31-en teljesítették: Kiss Imréné Magdika, Rácz Jázmin és Dávid, Tóth Anna, Ákos és Martin, Fábíán Sanyika, Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda 1. osztály napközis csoportja, Retter Bianka, Varga Jocika, Tóth Kristóf és Bálint, Ferenczi Lilien, Lakatos Ricsike és Szofika, Pető Tia, Pabar Panna, Deák Ildikó, Tallér Attila, Juhász Bende és Bandi, Kiss Erik és Medox. Köszönjük, hogy kihívásainkat teljesítették, a nyereményt hamarosan átvehetik.

Anyák napja alkalmából fotófalat állítottunk fel a Városi Könyvtár előtt, reméljük, hogy sok gyermek az itt készített fotóval köszöntötte fel édesanyját, nagymamáját.

Április 29-én csütörtökön délelőtt az intézmény a Magyar Vöröskeresztnek biztosította véradáshoz a helyszínt, ami nagyon sikeresen zajlott le. Köszönjük az önkéntes véradók segítségét!

Művelődési házunk udvarán egy felújított szekér található, amelyet az „Egy szekérnyi virág” felhívással szereztünk volna feldíszíteni. Köszönjük, hogy sokan közreműködtek ebben a feladatban, virággal és szeretettel halmozták el bennünket. A virágokat már kaspókba ültettük és hamarosan ezek díszítik majd a felújított szekerünket. Bízunk benne, hogy Önök ezt a virágpompát hamarosan személyesen is élvezhetik.

FINOMSÁGOK AZ ASZTALRA

KISS IMRÉNÉ MAGDI

Hozzávalók (12 darabhoz):

Tészta:

- 60 dkg liszt
- 2 teáskanál sütőpor
- 2 teáskanál só
- 1 dl olívaolaj
- 2,5-3 dl víz

Töltelék: csirkés

- 1 db nagyobb csirkemellfilé
- 3 evőkanál tejföl
- 10 dkg reszelt trappista sajt
- 1 db kaliforniai paprika
- 1 fej lilahagyma (közepes)
- 2 gerezd fokhagyma
- bors, só, olaj

Töltelék: sertés

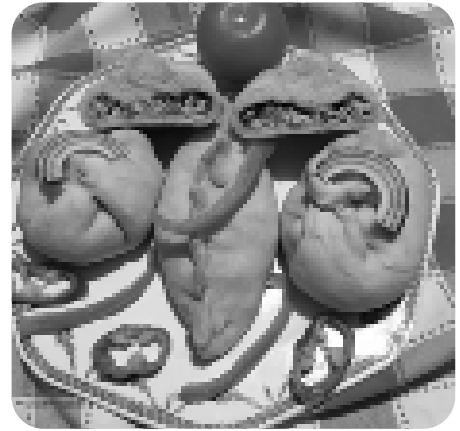
- 0,5 kg sertés darált hús
- 3 evőkanál tejföl
- 10 dkg reszelt trappista sajt
- 1 db kaliforniai paprika
- 1 fej lilahagyma (közepes)
- 2 gerezd fokhagyma
- bors, só

Gyors pupusa

ELKÉSZÍTÉS:

A csirkemellet kicsi darabokra vágjuk. Serpenyőben pici olajon fehéredésig pároljuk, sózzuk, borsozzuk. A hagymát, paprikát, fokhagymát kicsire összevágjuk, hozzáadjuk a húshoz, átforgatjuk. A reszelt sajtot összekeverjük a tejföllel, ráöntjük a húsról és pár percig együtt sütjük. A darált sertés húsos töltelékkel, ugyanígy készítjük el.

A lisztet a sóval és a sütőporral elkeverjük. Mehet bele az olaj és végül apránként adjuk hozzá a vizet, annyit, hogy nem túl kemény állagú tésztát kapjunk. 10 percet pihentetjük. A tésztát 12 egyenlő részre vágjuk. Mindegyiket kör alakúra nyújtjuk, közepébe tesszük a töltelékkel, és összezsípjuk, gömbölyítjük, és kissé kilapítjuk. Vigyázzunk, nehogy kiszakadjon a tészta, mert sütés közben kifolyik a töltelék. Más formát adtam a sertéssel töltött tésztának, hogy meg tudjuk különböztetni, sütés után. A tepsibe tegyük sütőpapírral, nem kell kikenni semmivel. Beletesszük a meg-töltött tésztát, 180 fokon kb. 20 perc alatt készre sütjük. Lehet más töltelékkel is elkészíteni.

Bécsi túrós palacsinta

ELKÉSZÍTÉS:

A tojásokat a sóval, rummal és a tejjel keverjük össze. Adjuk hozzá a lisztet, olajat és apránként az ásványvizet. Legalább egy órára tegyük a hidegre. Pihentetés után, ha sűrű lenne, egy kis ásványvizet, ha pedig híg lisztet adjunk hozzá. Elkészítjük a töltelékkel. A mazsolát langyos vízbe áztassuk be. A túrót áttörjük, hozzáadjuk a citrom héját és a mazsolát. A tojássárgáját a vajjal vagy margarinnal, porcukorral, vaníliás cukorral habosra keverjük, és a túróval összekeverjük. A tojásfehérjét pici sóval kemény habbá verjük, és óvatosan a masszába forgatjuk.

A palacsintákat megsütjük, megtöltjük a töltelékkel, félbevágjuk, és a vágott felükkel felfelé tegyük a sütőtálba úgy, hogy ne teljesen fedjék egymást. Az öntet hozzávalóit elkeverjük, majd a palacsintára öntsük rá. 170 fokra előmelegített sütőbe helyezzük. Készre sütjük kb. 25-30 perc alatt. Tálalásnál szórhatunk rá porcukrot.

Hozzávalók: kb. 12 db

- 2 db tojás
- 3 dl tej
- 2 dl szénsavas ásványvíz
- fél dl olaj
- 20 dkg liszt
- csipet só

Túrótöltelék:

- 45 dkg túró
- 10-15 dkg porcukor
- 2 csomag vaníliás cukor
- 2 db tojás
- 1 ek. rum
- 10 dkg mazsola
- 8 dkg vaj vagy margarin
- 1 citrom reszelt héja, csipet só

Öntet:

- 1 dl tejszín
- 1 db tojás
- 1 csomag vaníliás cukor
- 1 ek. porcukor

SÉRELMEK A PSZICHIÁTRIÁN

INGYENES JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT

Ha Ön vagy szerette segítségére számított a pszichiátrián, de ehelyett borzasztó tapasztalatai voltak (pl. bántalmazás, egészségkárosodás, gyógyszerfüggőség), hívja ingyenes jogsegélyszolgálatunkat!

Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.

Telefon:

06-1- 342-6355,

06-70-330-5384

E-mail: panasz@cchr.hu

Weboldal: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

PSZICHIÁTRIAI SZEREK VISELKEDÉSI PROBLÉMÁKRA?

Ha gyermeke „tanulási problémára” vagy „viselkedési rendellenességre” miatt pszichiátriai szereket szed, és úgy érzi, hogy a gyermek állapota semmit sem változott vagy rosszabbodott emiatt, keresse az Állampolgári Bizottság

az Emberi Jogokért Alapítványt. Az alapítványtól ingyenes tájékoztató kiadvány is kérhető a hiperaktivitás témájában.

Cím: 1461 Budapest, Pf.: 182.

Telefon: 06 (1) 342-6355, 06-70-330-5384

E-mail: info@cchr.hu

Weboldal: www.emberijogok.hu

Minden információt bizalmasan kezelünk!

KELLEMETLEN CSALÓDÁS

Kedves Vajda doktor, csalódtam magában.
Nem tudta a versem berakni az újságba.
És most mit csináljak, elvette a kedvem,
Ennyi várás után túl csalódott lettem.
Nem látta meg a szerkesztő, mit a versem mondott,
Mely a vírus járványhelyzet szűnéséről szólt.
Biztatta a lakosságot, térjenek jó útra,
Vegyék fel a védőoltást, hadd váljon javukra.

De hát ez itt nem érdekes, csípje meg a kánya,
Csak a régi Putri csárdát a világ meglássa!
Fontosabb lenne most a bős vírus ellen szólni,
Mint a régi legendáról könnyedén rágódni.
Pusztai Antalné meseszerű versformája
Rámutat a vírus hatékony, csúf munkájára.
Az én versem meg a szabadság útját mutatja,
Lényeg, minden ember a védőoltást megkapja!

Kiss László

(Kedves Laci Bácsi! Kívánok önnek nagyon hosszú, egészségesben eltöltött éveket az Idősek Otthonában! A verseinek megjelentetése a szűkös hely miatt ütközik időnként falba, bár minden hasonló kezdeményezést köszönök és nagyra becsülök! - A főszerk.)

DR. VAJDA ISTVÁNNAK

Üdvözlöm Doktor úr, jó itt látni magát!
Kíváncsi voltam, hogy betartja-e a szavát.
De kevi újságra nem tudok szert tenni,
Mert a posta ide nem szokott kihozni.

Pedig kifizetném az árát örömmel,
Hogyha találkozni benne verseimmel.
Arra számoltam, hogy hoz nekem egy lapot,
Hogy meglássa rajtam, énrám miként hatott.

Kifejezném ezért nagyrabecsülésem,
Hogyha szívességből megtenné ezt értem!
Sokkal nyugodtabban tudnék itt bent élni,
Ha írásaimmal színre tudnék lépni.

Kedves egészsége legyen mindig jó,
Ezt kívánja önnek Rimes Kiss László!

Kiss László

OTTHONRÓL DOLGOZHAT!

Különféle termékek csomagolása és egyéb elérhetőségei: www.audiopresshungary.oldalunk.hu
ügyfélszolgálat: 06-20/910-4517

A TŰZOLTÓSÁG HÁZA TÁJÁRÓL

SÖRÖS TIBOR - TŰZOLTÓ PARANCSNOK

Március 30-án az Ágota utca egyik lakóingatlanának a kéménye égett. Kérkezésünk után megállapítottuk, hogy kéményben jelentős kátránylerakódás volt tapasztalható, amely beizzott, illetve égett, valamint a komorzsákban is jelentős mennyiségű égéstermék gyűlt össze. Egységünk a kályhából parazsat eltávolította, a kémény átszellőztetését megkezdte, majd kéménykefe és kéziszerszámokkal kéményt kitisztította, kémény környezetét átvizsgálta.

A kéményseprés rezsicsökkentési intézkedések által díjmentes, viszont a szolgáltatást az ingatlan tulajdonosának, lakójának kell kérni, a 1818-as telefonszámon. Az éves karbantartás elmulasztása az esetleges káresemények (kéménytűz, CO mérgezés) mellett felelősséget is von maga után, ezért kérünk mindenkit, a kémények karbantartását, felülvizsgálatát saját érdekében elvégeztetni szíveskedjenek!

Április 2-án a Kincses és a Drága kert között a Holt-Berettyó szakaszán nádas égett. Kérkezésünkkor kb. 50 négyzetméternyi terület égett, melyet egy "D" sugárral és két darab kéziszerszámmal eloltottunk. A helyszínen tartózkodó mezőőr újabb éggő foltokról adott jelzést, melyet ké-

ziszerszámokkal eloltottunk, ezért idegenkezűség gyanúja miatt egységünk rendőrfárort kért a helyszínre, tanú felkutatása viszont nem járt sikerrel. A leégett terület megközelítően 350 négyzetméter, anyagi kár nem keletkezett. Április 10-én a Csokonai utca egyik ingatlanának udvarán tüzet észleltek.

A jelzett helyen a lakóingatlan udvarának hátsó részében a tulajdonos gazt és ágnyesedéket égetett. A helyi rendelet értelmében a kérdéses időszakban növényi eredetű hulladék égetése megengedett. Az erőteljesebb füstképződés a zöld, nyers nyesedék miatt lehetett, melyet a bejelentő észlelt. A tulajdonos figyelmét felhívtuk a helyi rendelet tartalmának betartására. Április 19-én a Petőfi Sándor utca egyik ingatlanában lakó személyhez a hozzátartozók nem tudtak bejutni. Az egység kérését követően a helyi társszervekkel a kapcsolatot felvette, akkumulátoros flex segítségével a bejárati ajtó sarokvasait elvágva a lakásba behatolt. Az ingatlanban élő személyt a fürdőszobában megtaláltuk, mentősök megállapítása szerint sajnos elhalálozott.

TŰZGYÚJTÁSI TILALOM!

Jelenleg még érvényben lévő, helyi rendelet értelmében engedélyezett a lakóingatlanok udvarán nö-

vényi eredetű hulladékok égetése április 30-ig! A rendelettel kapcsolatosan szívesen adunk felvilágosítást laktanyánkban.

Egy nemes gesztus

A közelmúltban átvehettük a Ke-viplast Bt. adományát, amely egy két köbméteres víztartály, ezeket virág-ládák és ágyások locsolására fogjuk használni, hozzájárulva a Város-szépítő Egyesület munkájához, köz-területeink szépségéhez. A lakossági összefogásnak köszönhetően rövid időn belül összeállt az öntöző kész-ségünk, a tartályhoz egy motoros szivattyút Győri Attila ajánlott fel, a tömlő, valamint a csap beszerzését Orosz László és családja támogatta, valamint esztergályos munkával segített Bíró Imre. A tartályt első alkalommal 2021. április 22-én a Föld Napja kapcsán, a Kenyérmezei és Ki-nizsi utcákban szervezett faültetési kampány keretén belül használtuk sikeresen. KÖSZÖNJÜK!

Javában tart az adóbevallások időszaka. Kérjük, támogassák szervezetünket adójuk 1%-ával! A befolyó összeget működési feltételeink javítására fordítjuk. Segítsen, hogy segíthessünk!

Adószámunk: 18837108-1-16

Kedvezményezett: Mentő és Tűzoltó Egyesület

ELÉRHETŐSÉGEINK:

- Személyesen: Túrkeve, Táncsics M. utca 1-3.
- Telefonon: 0-24 óráig:
+36 20 991-2636, +36 56 361-100

ELBIR

Elektronikus Lakossági Információs Rendszer

A rendőrség tanácsai a besurranásos lopások megelőzésére:

A háza kertkapuját, lakása bejárati ajtaját mindig zárja kulcsra, akkor is, ha otthon tartózkodik!

Ha a kert hátsó részében dolgozik, vagy a teraszon pihen, akkor se feledkezzen megerről!

Amikor elmegy otthonról – akár csak rövid időre is –, ne hagyja nyitva még rénsyre se az ablakot!

A szellőztetéssel is legyen óvatos! Ne hagyja kiárva földszinti lakása ablakait, ha nem tartózkodik a szobában! A szűnyogháló nem helyettesíti a becsukott ablakot.

Táskáját, kulcsait, egyéb értékeit ne hagyja az előszobában, a bejárati közelében!

A bejárati ajtóra célszerű nyitásérzékelőt szerelni, így azon napközben sem tudnak észrevétlenül bejutni illetéktelen személyek.

Ha gépkocsijával az udvarban áll meg, akkor is zárja be az autót, húzza fel annak ablakait és ne hagyja benne értékeit.

Ha mégis megtörtént a baj, azonnal értesítse a rendőrséget! Ne változtassa meg a helyszínt, ne tegyen rendet, mert az megnehezíti az elkövetők felkutatását!

TARTSA SZEMÉT NYITVA, AZ AJTÓT PEDIG CSUKVA!

Fogadják meg a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság ajánlásait a besurranó tolvajok elleni védekezéshez.

A tavaszi idő beköszöntével sajnos a besurranó tolvajok is megjelenhetnek a családi és társasházaknál, hogy a nyitva hagyott ablakon keresztül, vagy épp ajtón becsorva különféle értékeket lopjanak el.

A tolvajoknak nem kell a zárral bajlódniuk, fizikai erőszak nélkül juthatnak be a kulcsra nem zárt, vagy felügyelet nélkül kinyitva hagyott ajtón, ablakon. Leggyakrabban könnyen megszerezhető, illetve mozgítható értékeket, mint például táskát, készpénzt, ékszert visznek el és az sem riasztja vissza őket, ha a tulajdonosok éppen otthon tartózkodnak.

Kellő elővigyázatossággal az ilyen esetek megelőzhetők! Kérjük, fogadják meg tanácsainkat!